

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne izvzemih nedelje in praznika. — Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za uostanovstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Jugoslavija ostane zvesta svoji dosedanji politiki prijateljstva in stroge nevtralnosti

Od beogradske konference Balkanske zveze ni pričakovati nikakih izrednih sklepov, niti kake nove opredelitve — šlo bo v glavnem za določitev skupnih smernic za nadaljevanje politike ohranitve miru na Balkanu in v Podunavju

Beograd, 29. jan. p. V beogradske diplomatske krogih z naraščajočo pozornostjo zasledujejo priprave za konferenco stalnega sveta Balkanske zveze, ki se prične 2. februarja v Beogradu ter budno spremljajo živahne diplomatske razgovore, ki so v zvezi s to konferenco. »Politika« objavlja v zvezi s tem daljše poročila, v katerem zavrača razne kombinacije, ki se pojavljajo v tujem tisku ter daljše poročila, v katerem zavrača razne kombinacije, ki se pojavljajo v tujem tisku ter ugotavlja med drugim:

Na bližnjem zasedanju Balkanske zveze v Beogradu bo prišla do izraza enako kakor na vseh dosedanjih odločajoča volja Jugoslavije, Grčije, Rumunije in Turčije, da se na Balkanu ohrani mir v okviru dosedanje nevtralnosti balkanskih držav ter njihovega medsebojnega sodelovanja. V tem pogledu vlada popolno soglasje vseh balkanskih držav, ker so vse enako zainteresirane na ohranitvi miru in se vse enako zavzemajo za mirno sodelovanje, posebno pa se, ker se zavedajo, da njihova solidarnost povsem odgovarja njihovim življenjskim interesom.

Namen teh prizadevanj je, da se ojači sedanj sistem v južnovzhodni Evropi, ki je zasnovan na svobodi vseh balkanskih in podunavskih narodov ter da se z nji-

hovih meja odstranijo sleherni razlogi in vzroki eventualne vojne in izloči iz njihovega skupnega prostora stoletna borba različnih imperializmov, ki so doslej na tem evropskem področju marsikdaj onemogočili mir in uprloščali skozi cela stoletja narode, ki so morali zaradi tega pretrpeti najhujše gorje. Mir na jugovzhodu, ki je postal pravi mir šele tedaj, ko so vsi balkanski in podunavski narodi v resnici postali neodvisni, bo na ta način samo znova in manifestativno potrjen.

V tem pogledu so povsem enakih nazorov tudi najneposrednejši sosedje posameznih članic Balkanske zveze, v prvi vrsti pa Bolgarija, ki je eminentno balkanska država. Te nazore delita tudi Italija in Madžarska, kakor se je to pokazalo že o priliki zadnjega beneškega sestanka italijanske in madžarskega zunanjskega ministra. Tako je duh solidarnosti, ki se je najprej omejeval na Balkan, tedaj zajel že širši krog držav, kar dejansko samo utrjuje podunavski, balkanski in sredozemski mir.

Zelja Italije, ki se je prav tako priključila tej solidarnosti in sicer prav iz enakih razlogov, je, da bi Balkan ostal izven področja evropskih sporov. Članice Balkanske zveze s polnim razumevanjem nasledujejo sporedno prizadevanje Italije, da bi prispevala vse, kar je v njeni moči, k

ublažitvi nasprotnih in ostvaritvi novih sporazumov med posameznimi narodi na Balkanu in v Podunavju, prav posebno pa še med Madžarsko in Rumunijo ter Rumunijo in Bolgarijo.

Jugoslavija, ki je politiko prijateljstva sodelovanja s sosedi že doslej opirala v svoji zunanje politični akciji na sporazume, ki jih je dosegla s svojimi sosedi, je prav tako zastavila vse svoje sile, da bi se dosegel ta cilj. Pri tem se je oslanjala na svoje pristranske zveze s Rumunijo, na prijateljstvo z Bolgarijo in na svoje dobre odnose z Madžarsko. Tako politiko so ji v ostalem narekovali tudi višji interesi vsega evropskega jugovzhoda. Njeno globoko prepričanje o potrebi takega sodelovanja, ki ga dele tudi ostali prizadeti narodi, je, da bo moglo ohraniti mir in tedi, ko se bo ves Balkan in vse Podunavje zavedlo nujne potrebe solidarnosti in neodvisne celote svojega prostora v političnem in tudi v vseh drugih pogledih. Jugoslavija pa se popolnoma zaveda delikatnosti določenih vprašanj, njegove kompleksnosti ter situacije, v kateri se svet trenutno nahaja in zaradi tega ne bi rada spreminjala značaja ter obsega svojih dosedanjih prijateljskih prizadevanj.

Konferenca Balkanske zveze se glede na vse to v bližnjih dneh ne sestane v zna-

menju kake neposredne zunanje nevarnosti. Zato tudi ne bo njen namen, da bi zastavila v imenu narodov, ki bodo na njej zastopani, kakšno specifično obrambno stališče. Zunanji ministri njenih članic se seanejo, da prouče splošni položaj, da si medsebojno pojasnijo njegove elemente, kolikor se nanašajo na evropski jugovzhod in da določijo smernice nadaljnjega dela za stabilizacijo miru v tem evropskem prostoru.

Na konferenci se bodo posebej bavili tudi z gospodarskimi problemi, ki jih je vojna postavila na enak teren kakor politične. Zato od konference ni pričakovati nikakih senzacij, saj se na njej ne bodo mogla rešiti vsa vprašanja jugovzhodne Evrope, ker na njej tudi ne bodo zastopane vse države jugovzhodne Evrope. Balkanska zveza ne želi, da bi se položaj vsake posamezne izmed njenih članic predjudicialno z zasnovami kakšnih blokov, ki bi se mogli tolmaziti, kakor da so naperjeni proti neki tretji sili. Razgovori na konferenci se bodo zaradi tega razvijali v mejah podanih možnosti in v okviru, ki jim ga podaja balkanski sporazum sam. Na konferenci se tudi ne bo spremenilo dosedanje stališče do ideoloških blokov, ker ni nastopil nikak nov moment, ki bi Balkansko zvezo silil, da se opredeli tudi v tem pogledu.

Iz notranje politike

OBISKI V NIŠU

Kakor poročajo beogradske listi, je postal Niš, kjer se zdravi v nekem sanatoriju predsednik staroradikalne stranke Aca Stanojević, prava Meka radikalov vseh odtenkov. Zapravstvo se vrste pri Aci Stanojeviću obiski raznih prvakov. Veliko pozornost je zbudil sobotni obisk ministra pravde dr. Laze Markovića, ki je prisel v Niš ob enem s podpredsednikom staroradikalov Mišo Trifunovićem. Dočim je Miša Trifunović dolgo konferiral z Aco Stanojevićem, dr. Marković ni imel sreče. Novinarjem je izjavil, da je sicer bil pri Aci Stanojeviću, da pa ni mogel z njim govoriti, ker je bilo polno drugih obiskov. Miša Trifunović je novinarjem izjavil, da je imel po svojem zadnjem sestanku z Aco Stanojevićem, ki je bil 14. t. m., v Beogradu razgovore z ministrskim predsednikom Dragišo Cvetkovićem. Sedaj je prišel v Niš, da bi Aci Stanojeviću poročal o teh razgovorih in dobil od njega navodila za nadaljnje delo. Razgovori in pogajanja se nanašajo na obnovo radikalne stranke, v kateri naj bi se zbrali vsi radikali. Pripravljamo si, je dejal Miša Trifunović, da bi se vsa vprašanja v tej zvezi čim prej uredila. Vsi smo v najboljšem razpoloženju in nadejamo se, da bo moglo te delo na pravi način kmalu dovršiti. Uspehi pa niso odvisni le od nas. Aca Stanojević se je posebej zanimal tudi za sporazum med dr. Mačkem in Dragišo Cvetkovićem in nadaljnji razvoj sodelovanja tega sporazuma, do katerega pravkar prihaja. Prav velik del mojih razgovorov z Aco Stanojevićem se je nanašal na to vprašanje. Ob zaključku je Miša Trifunović ponovno naglasil, da je vsi vse delo v okviru navodil, ki jih je dobil od Aca Stanojevića.

PREGRUPACIJE

Kakor se doznava v beogradske politične krogih, je ministrski predsednik Dragiša Cvetković predložil glavnemu odboru staroradikalov obširen predlog glede združitve radikalov. Cvetković je pripravil žrtvovati JRZ in z vsemi srbskimi radikali, ki so sedaj v JRZ vstopili v radikalno stranko. Kaj bosta v tem primeru storili muslimanska in slovenska skupina JRZ, še ni znano. Muslimani bodo najbrže obnovili svojo politično organizacijo, za skupino dr. Korošca pa se govori, da bo prav tako skušala preiti v radikalno stranko.

POOSTREN POLOŽAJ

»Obzore« ugotavlja v svojem poročilu o političnem položaju, da izvršujejo na Hrvatskem sodne oblasti povod tehnične priprave za volitve v hrvatski sabor in da bodo te volitve razpisane najkasneje v početku meseca marca, tako da na sestanek hrvatskega sabora sploh ne bo vplival razvoj notranjega političnega položaja v državi. Kar se tiče odnosov med vladnimi skupinami meni »Obzore«, da se bo položaj razvil v pričetku prihodnjega tedna, ko bo podpredsednik vlade dr. Maček ponovno prišel v Beograd. O tem seveda ni govora, da bi dr. Maček pristal na to, da bi se srbska ednica osnovala iz vseh pokrajinskih od banovine Hrvatske. Če bi drugi čimhitelj v vladi vztrajali na tem, bi nastal povsem nov položaj. Po poslednji izjavi predsednika vlade dr. Dragiša Cvetkovića, ki je je podal po izjavi dr. Mačka, se zdi, da Cvetković ne namerava onemogočiti nadaljnega sodelovanja z dr. Mačkom. List meni, da se bo sporazumno in varujoč interese vsakogar vendarle pričela razprava o nadaljnji preureditvi države. Zagrebške politične kroge mnogi zanima nadaljnje zadržanje ministra dr. Kulenovića, za katerega se ve, da se ne odreka svojih zahtev po vzpostavitvi avtonomije Bosne in Hercegovine in da se glede na to ne more strinjati z zahtevo srbskih krogov naj se vse pokrajine, vzhodno od banovine Hrvatske uvrste v srbsko ednico, ne da bi se vprašalo prebivalstvo.

Koncentracija angleškega trgovskega brodovja

London, 29. jan. br. Danes je bilo objavljeno, da bo britanska vlada s prihodnjim četrtkom postavila pod najstrožjo kontrolo tudi vse velike tovorne parnike v Angliji ter dominijonih. Pod kontrolo bodo postavljene vse ladje, čim bodo na svoji poti pristale v kaki angleški luki. Ladjam bodo predpisani tovari in plovnice smeri. V ostalem bodo še nadalje pod upravo svojih lastnikov. V zvezi s tem je britanski minister za trgovinsko pomorščarstvo izjavil, da Velika Britanija postopa v najtesnejšem sporazumu s Francijo tudi na tem področju. V Londonu se mude zastopniki francoske vlade, s katerimi so v teku pogajanja, da bi se omogočilo najtesnejše paralelno sodelovanje francoske in angleške pomorske plovnice. Angleška in francoska trgovinska pomorščarstva v bodoče v nobenem primeru ne bosta med seboj tekmovali in konkurirali.

Borzna poročila

Carls, 29. jan. Beograd 10. Pariz 10.08. London 17.795. New York 446. — Bruselj 75.75. Mian 22.50. Amsterdam 238.30. Berlin 178.80. Stockholm 108.15. Oslo 101.35. Kodaň 88.08. Sofija 5.30. Bukarešta 3.28.

Volitve v Bolgariji

Vlada ima 140 poslancev od skupnih 160

Sofija, 29. jan. e. Včeraj je bila končana zadnja faza volitev v Bolgariji. Volitve so bile še v sofijskem in starozagorskem okrožju. Rezultati še niso bili službeno objavljeni, toda kaže, da bodo v sofijskem volilnem področju izvoljeni bivši predsednik vlade Cankov in Mušanov, bivši minister Kožuhaev, dr. Dugmeljev, Saharov, Zaharijev in Mičev. Iz Stare Zagore ni poročil. Na podlagi rezultatov volitev, da bo imela vlada dr. Kjoselvanova okrog 140 poslancev od 160, ki jih šteje Sobranje. V dosedanjem parlamentu je imela vlada samo 90 pristavov. Prva seja nove izvoljenega parlamenta se bo vršila 24. februarja.

Sofija, 29. jan. s. (Havas). Rezultat bolgarskih volitev je bil pričakovano z velikim zanimanjem. Splošno smatrajo, da so dale volitve veliko zmago politiki kralja Borisa in vladi Kjoselvanova in da pomenijo potrditev tako nevtralnosti Bolgarije v sedanjem konfliktu, kakor tudi ohranitve neodvisnega stališča napram vsakemu bloku.

Z velikim zanimanjem pričakujejo tu razgovorov, ki jih bo imel z bolgarskimi politiki turški zunanji minister Saradzoglu, ko se bo na poti na konferenco Balkanske antante ustavil v Sofiji. Ni pričakovati, da bi Bolgarija na konferenco v Beograd poslala svojega uradnega opazovalca, pač pa bo najbrže turški zunanji minister Saradzoglu tolmачil bolgarsko stališče.

V bolgarskih političnih krogih ne pričakujejo posebnih rezultatov od konference v Beogradu, razen v toliko, da bo razjasnila položaj balkanskih držav. Bolgarija ni navdušena za ojačanje Balkanske antante, za katero smatra, da je bila prav za prav ustanovljena prvotno proti Bolgariji.

Novo sobranje se bo sestalo po poteku ustavnega roka 24. februarja.

Boj za petrolej

Rumunija med dvema ognjema

Bukarešta, 29. jan. s. (Reuter.) Današnji »Cuventule« objavlja uvodnik o vprašanju izvoza rumunskega petroleja v Nemčijo. Pravi, da skušata Anglija in Francija ta izvoz ovirati, in sicer na dva načina: na eni strani nočeta postaviti svojih ladij na Dunavu na razpolago, na drugi strani pa hočeta omejiti produkcijo v onih petrolejskih družbah v Rumuniji, ki so angleška odnosno francoska last. List se proti takemu postopanju Anglije in Francije priklanja.

Sicer je položaj za sedaj naslednji: po

prvotnem sporazumu bi morala pošiljati Rumunija Nemčiji 130.000 ton petroleja mesečno. Naknadno pa je dr. Clodius zahteval, da prepusti Nemčiji 25% celokupnega rumunskega brutto-eksporta petroleja.

Rim, 29. jan. s. (Associated Press.) Po informacijah tukajšnjih diplomatskih krogov je dala Nemčija rumunski vladi zagotovilo, da sovjetska Rusija ne bo napadla Rumunije, če bo Rumunija pristala na nemške zahteve glede rumunskega petroleja.

Huda železniška nesreča na Japonskem

Delavski vlak se je iztiril — 221 mrtvih, mnogo ranjenih

Tokio, 29. jan. s. (Reuter.) Pri Osaiki je prišlo včeraj do velike železniške nesreče. Nekaj vlak se iztiril, nakar je prišel še goreti. Po dosedanjih podatkih je zahtevala katastrofa 200 smrtnih žrtv in 100 ranjenih.

Tokio, 29. jan. AA. (DNB): Davi se je pripetila težka železniška nesreča pri Osaiki. Poln vlak, ki vozi med Osaiko in predmestji, je skočil iz dosegljivih razlogov s tira. S tem vlakom potujejo navadno delavci na svoj posel v okoljske tovarne.

Po uradnem poročilu je nesreča zahtevala 221 smrtnih žrtv po večini delavcev. Izpod ruševin so potegnili dozdaj 79 težko ranjenih. Koliko je lažje ranjenih, še ni ugotovljeno.

Tokio, 29. jan. AA. (Havas). Železniška nesreča v bližini Osaake se je zgodila davi ob sedmih. Po prvih poročilih je našlo smrt 200 ljudi. Vsa trupla so zgoznela. Smatrajo, da je okoli 100 težje ranjenih. Japonsko prometno ministrstvo poroča, da so vse ranjence prepejali v bolnišnico v Osaiko.

Večina ranjenih delavcev je zaposlena v tovarni bakra v Sumitomi. Do nesreče je prišlo, kakor se zdi, zaradi tega, ker je medtem, ko je vlak drvel proti postaji Sakurajima, zadnji vagon skočil s tira. V tem trenutku je nastala eksplozija v bencinskem rezervoarju. Goreči bencin se je bil razlil po ostalih vagonih, ki so se prevrnili.

Ministrstvo za dobave v Rumuniji

Bukarešta, 29. jan. AA. Iz dobro obveščenih virov poročajo, da se je vlada odločila ustanoviti ministrstvo za dobave, ki bo skrbelo razen za zadostne dobave tudi za primerne cene. Novemu ministrstvu bodo, kakor se zdi, dodeljeni generalni komisarijati za nafto, težko in tekstilno industrijo. Novo ministrstvo za dobave naj bi prevzel sedanj minister pri predsedništvu vlade Portocala, ki ga smatrajo za očjega sodelavca ministrskega predsednika Tatarsca. Ustanovitve omenjenega ministrstva in imenovanje Portocala na to mesto, naj bi bilo objavljeno vsakakor ta teden. Za generalnega komisarja za nafto je imenovan profesor Heta, dosedanj generalni tajnik v kmetijskem ministrstvu.

Ekspozice grofa Csakyja

Budimpešta, 29. jan. e. Parlamentarni odbor se zunanje zadeve je sklical za jutri 30. januarja. Ob tej priliki bo zunanji minister grof Csaky podal ekspozice o zunanjem položaju.

Nemčija išče vagone

Rim, 29. jan. s. (Reuter.) Svrha misije dr. Clodiusa v Rimu je, kakor izgleda, v glavnem, da dobi za Nemčijo od Italije večje število železniških vagonov, ki jih Nemčija nujno potrebuje. Znano je, da je s »ščitnimi« predlogi prišla Nemčija do Rumunije, Holandije in Belgije. Ni pa še jasno, kakšne protidajave objavlja Nemčija. Italijanske železnice so že v zelo veliki meri elektrificirane in se je zaradi tega samo od izbruha vojne dalje uvoz premoga v Italijo po uradnih podatkih zmanjšal za 10 odstotkov.

Posebne gimnazije za štipendiste v Italiji

Rim, 29. januarja. AA. Stefani: Nove izpremembe in dopolnitve italijanskega zakonika o srednjih šolah določajo otvorenje posebnih državnih gimnazij, katerih učenci bodo vsi po vrsti štipendisti. V te gimnazije bodo pošiljali posebno nadarjene otroke siromašnih staršev. Preden bodo nove gimnazije odprte, bodo poslali določeno število takih državnih študentov v obsejajoče srednje šole.

Milijarde romajo v Ameriko

Anglija in Francija žrtvujeta ogromne vsote za orožje

Washington, 29. jan. s. (Reuter.) Po uradnih podatkih ameriškega finančnega ministrstva sta Anglija in Francija v oktobru porabili za 120 milijonov dolarjev svojih dobroimetij v Zedinjenih državah za plačilo naročil vojaškega materiala v Zedinjenih državah. Za november uradni podatki še niso objavljeni, vendar cenijo, da sta v novembru Anglija in Francija porabili za vojaške nabave v Zedinjenih državah celo 500 milijonov dolarjev svojih vrednostnih papirjev. Skupno razpolaga Anglija v Zedinjenih državah s 5000 do 6000 milijonov dolarjev bančnih dobroimetij, Francija pa z znatno manjšo vsoto.

London, 29. jan. s. (Havas.) Pod predsedstvom francoskega prosvetnega ministra Delbosa se je včeraj vršila triurna seja angleško-francoskega parlamentarnega odbora. Sprejeti so bili novi važni sklepi, da se v vseh pogledih izpopolni angle-

sko-francosko sodelovanje. Ustanovljene so bile tri podkomisije, in sicer za oboroževanje, za trgovinsko-finančno vprašanje ter za propagando in kulturne odnose. Komite proučuje tudi položaj angleških državljanov v Franciji in francoskih v Angliji.

Kodaň, 29. jan. s. (Reuter.) Po poročilih z dansko-nemške meje je opaziti na Hindenburgovem nasipu, ki veže otok Sylt s celino, izredno aktivnost. Neprestano vozijo dolgi vlaki. Videti je, da je bilo z otoka Sylt končnoveljavno evakuirano vse civilno prebivalstvo. Ni izključeno, da ustanovljajo Nemci na otoku novo oporišče za bombna letala ali pa skladišče za letalsko municijo. To bi pojasnjevalo številne eksplozije, ki jih je bilo zadnje čase na otoku slišati in za katere je nastala napačna domneva, da so jih povzročili angleški letalski napadi.

Združitev južnoafriške opozicije

Ottawa, 29. jan. e. Predsednik kanadske vlade Mackenzie King je izjavil, da bodo splošne volitve v tork 26. marca. Določeni so bili tudi posebni uradniki, ki bodo pobrali glasove kanadskih vojakov v Evropi, ki bodo glasovali od 16. do 23. marca. Volilno pravico bodo imeli vsi člani kanadskih vojskih sil in tudi vsi oni, ki so že izpolnili 21. leto.

Ospetown, 29. jan. s. (Reuter.) Obe opozicijski skupini v južnoafriškem parlamentu skupina generala Hertzoga in nacionalistična stranka dr. Malana, sta se združili. General Hertzog je pristal na

republikanski program. Obe skupini sta se združili v tako zvano nacionalistično ljudsko stranko. Sprejeli sta republikanstvo kot svoj oficijelni program. Proglas nove stranke pravi, da bo stranka skušala odstraniti vse ovire uvedbi republike v Južni Afriki in izraža mnenje, da bi bila edina republika garancija, da ne bi bila Južna Afrika popolnoma odvisna od Anglije. Vstop v stranko je sicer dovoljen tudi Burum, ki se ne smatrajo za republikance, ki pa se pokore strankini disciplini.

Nesreča zagrebskega brzovlaka pri Rumi

Zaletel se je v toverne vagone, ki so se odtrgali
od vlaka in obstali na progi

Beograd, 29. jan. e. Včeraj je prišlo na glavni železniški progi Zagreb-Beograd med postajama Kraljevec in Putinci do železniške nesreče, ki sicer ni zahtevala človeških žrtev, pač pa je povzročila precejšnjo gmožno škodo. Brzovlak, ki je vozil proti Beogradu in s katerim so se peljali ministri predsednik Cvetković, finančni minister dr. Sutej ter minister brez resora Konstantinović, se je zaletel v skupino tovrnih voz, ki so se odklopili od kompozicije tovrnega vlaka ter obstali na odprti progi. Pri teh vagonih je bil kretničar Ivanović, ki je z rdečo lučjo opozarjal nasproti prihajajoče vlake. V trenutku pa, ko je prišel beograjski brzovlak, je spremenil luč. Namesto rdeče luči je namestil belo luč, misleč da gre beograjski vlak po drugem tiru, da ne bi povzročil vlaka ustavit. V svoje presenečenje pa je v zadnjem hipu opazil, da vlak prihaja po istem tiru, na katerem stojijo njegovi vagoni. V zadnjem hipu je začel dati znake nevarnosti in tudi skočil iz vagona. Takoj nato

je prišlo do karambola. Trije vagoni tovrnega vlaka so bili precej poškodovani. Strojovodja brzega vlaka pa je še vendar v zadnjem hipu stroj zavril, da učinek ni bil premočan. Ministrski predsednik Cvetković je dobil neznatno prasico na čelu, finančni minister Sutej na je bil poškodovan na levi. Strojovodja brzovlaka pravi, da tudi rdeča luč na tovrnih vagonih ne bi imela nobenega učinka, ker je ne bi videl in bi jo sploh prezrl. Sreča je edino v tem, da je vozil z brzino 30 do 40 km, kar mu je omogočilo, da je v zadnjem hipu še pravočasno vlak zavril in s tem zmanjšal silo udara.

Na kraj karambola je prišla policija in ugotovila vse podrobnosti. Predsednik vlade je takoj nato odšel s ostalimi ministri v Rumo. Včeraj je bil v Belem Manastirju in je ob 15. prišel z Belja, od koder se je odpeljal v Beograd. Ob 2.30 zjutraj se je ministrski predsednik z ostalimi ministri vrnil v prestolnico.

Boji na Finskem polagoma popuščajo

Finci računajo, da pred pomladjo ni pričakovati
nove sovjetske ofenzive

Helsinki, 29. jan. s. (Reuter). Poročila z bojišča na severu Ladoškega jezera pravijo, da so sovjetski napadi konec tedna pričeli popuščati in da je velika sovjetska ofenziva v tem predelu po vseh znakih ustavljena. Zadnje dni niso sovjeti napredovali niti za meter več, nasprotno so celo Finci osvojili nove postojanke. Finski vojaški krogi sedaj pričakujejo, da bo moralo sovjetsko vrhovno poveljstvo nadaljevanje ofenzive ustaviti vsaj do začetka marca, ko bo nastopilo ugodnejše vreme. Helsinki, 29. jan. s. (Havas). Položaj na sovjetsko-finskih bojiščih je zaenkrat neizpremenjen. Na Karelski ožini vlada mir. Na severu Ladoškega jezera so bili vsi sovjetski napadi z lahkoto odbiti. Včeraj je bilo izvedenih nekaj bombnih napadov na finska mesta, ker je bilo vreme zelo ugodno. Podatkov o povzročeni škodi še ni, ugotovljeno pa je, da so bila tri sovjetska letala sestreljena.

Finski vojaški krogi se nikakor ne boje, da bi pomladansko vreme izboljšalo strateški položaj sovjetske vojske. Res bo spomladi olajšan dovoz vojnega materiala za sovjetske čete, na drugi strani pa bo tedaj znatno reduciran akcijski radij sovjetske vojske, ker ne bo več mogla operirati kakor sedaj na zamrznjenih finskih jezerih.

Ceravno drže podrobne podatke v najstrožji tajnosti, je vendar znano, da tako iz Anglije in Francije kakor tudi iz skandinavskih držav prihaja neprestano tako v moštvo kakor tudi v materialu izdatna pomoč za Finsko. Anglija in Francija se zlasti trudita, da vse pomožne akcije čim bolj pospešita.

Stockholm, 29. jan. s. (Fintelag). Po večini poročevalcev lista »Svenska Dagbla-

det» na Karelski ožini ceni, da porabi sovjetska artilerija vsak dan na tem delu fronte najmanj za 260.000 angleskih funtov (nad 50 milijonov dinarjev) municije. Kadar pa daje bobneni ogenj, pa gre celo še desetkrat več municije. V predledkih je v akciji na Karelski ožini najmanj 50 sovjetskih baterij. Škoda na finskih utrdbah pa vsled obstreljevanja ni velika. Finci imajo za svojo vojsko izvrstna podzemeljska zaklonišča, v katerih so spravljene celo konje.

Helsinki, 29. jan. s. (Fintelag). Finsko vojno poročilo javlja, da so sovjetska letala v soboto izvršila le manjše napade, predvsem na mesta v severni Finski, zlasti Tajvalkoski, Kuhio, Sotkamo in Ljeksjo. Po dosegljivih podatkih je bila samo ena civilna oseba ranjena. Dve sovjetski letali sta bili sestreljeni.

Vpliv vojne v Rusiji

New York, 29. jan. br. Ameriški listi danes razpravljajo o položaju, ki je nastal v Sovjetski Rusiji sprito vojne proti Finski in moralnega embarga, ki je bil proglašen proti Sovjetski Rusiji v Zedinjenih državah. Znano je, da so bile Zedinjene države doslej med glavnimi dobavitelji municije Rusije. »New York Times« objavlja v svojem posebnem poročilu iz Moskve, da se je položaj prebivalstva v Moskvi, pa tudi v drugih večjih sovjetskih mestih hudo poslabšal, ker da je zlasti v industrijskih mestih nastalo celo pomanjkanje najnujnejših življenjskih potrebščin. Kakor zatrjuje list, so se cene živil v Moskvi samo v preteklem tednu dvignile za 30 do 35 odstotkov.

Boj za španske škofo

Hud spor med Vatikanom in generalom
Francom zaradi konkordata

Rim, 29. jan. r. Kakor poročajo rimski listi, je nastal med Španijo in Vatikanom precej hud spor. General Franco in Vatikan se ne moreta zediniti glede konkordata in glede imenovanja škofov. Vatikan smatra, da so dosedajšnji dogovori Vatikana s Španijo zaradi sprememb, ki so nastale v Španiji, ukinjeni. Po mnenju vatičanskih strokovnjakov je konkordat med Vatikanom in Španijo prenehal s padcem monarhije, zlasti potem, ko je prejšnji republikanski režim izvedel ločitev cerkve od države in ukinil vse kredite za verstvo. General Franco pa zastopa mnenje, da je še vedno v veljavi konkordat, ki je bil sklenjen leta 1885 in po katerem je imel španski kralj kot državni poglavar pravico soodločanja pri imenovanju španskih škofov. To pravico zahteva sedaj general Franco tudi zase. Vatikan pa odklanja vsako in-

gerenco države na imenovanje škofov. General Franco je s svoje strani ukrenil vse, da bi dokazal Vatikanu svojo naklonjenost do katoliške cerkve in je baš te dni izdal odlok, da se jezuitskemu redu, ki je bil svojočasno izgnan iz Španije, vrne vse njegovo premoženje in izplača se vrhu tega vsoka odškodnina. Kljub temu pa je Vatikan nepopustljiv in je prišlo do take napetosti, da je španski poslanik pri Vatikanu Jose Hanguas odpotoval v Madrid po nova navodila. V španskih političnih krogih je zbudilo stališče Vatikana veliko začudenje in to tem bolj, ker je Vatikan doslej verno podpiral generala Franca in njegovo borbo proti republikancem. Če bo ostal Vatikan še nadalje tako nedostopen, ne izključuje v Madridu možnosti, da pride do spremembe stališča španskega režima do katoliške cerkve.

žavljansko vojno potopljenih ladij, na katerih je za 200 milijonov nizozemskih golderov srebra in zlata. Družba je že pripravila načrt, po katerem bodo ladje dvignjene z morskega dna najkasneje v treh letih, čeprav bo trajala koncesija za ta dela, ki jo je dala španska vlada, šest let.

Zopet poostrena blokada tujih koncesij na Kitsajskem

Tokio, 29. jan. s. (Reuter). Iz Tienčina poročajo, da so japonske oblasti od včeraj dalje pričele zopet z delno blokado angleške koncesije. V bodoče žične ovire okoli koncesije je bil spuščen električni tok, dovoz živil pa povzročajo Japonci zopet velike ovire. Zaradi tega so cene živil v mestu zadnje dni zelo narasle. Japonci sami izjavljajo, da so vsi ti ukrepi represalije za angleško postopanje z ladjo »Asama Maru«.

Bolgarski demanti

Sofija, 29. jan. s. Reuter. Bolgarsko znanje ministrstvo uradno zanika vesti, da bi imela sovjetsko-bolgarska trgovinska pogodba kakršnekoli političen pomen.

Italijanski prosvetni minister pride v Zagreb

Zagreb, 29. jan. p. Tu so se razširile vesti, da bo v kratkem prišel v Zagreb italijanski prosvetni minister Bottai. Ob tej priložnosti bo italijanski minister zavzel za poboljševanje kulturnih stikov med hrvaškimi in italijanskimi kulturnimi ustanovami.

Zahvala vojnega ministra

Na hrvaško ministrstvo za vojno in morarnarstvo armijskega generala Milana Nedića je prišla naslednja hrvaška zahvala: Zahvaljujem se g. generalu in mešanstvu za stalno ob izkuhi »Ljubljane«. — Minister general Nedić.

Svetosavske nagrade dijakom univerze

Na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani so bile podeljene za študijsko leto 1938-40 svetosavske nagrade Njeg. Vel. kralja Aleksandra I. naslednjim študentom:

- A) NA FILOSOFSKI FAKULTETI:**
- 1) štud. phil. Grefenstetter Bogo, ki je predložil temo: Rimski times v Jugoslaviji, pod geslom: »Limes inter Romanos et Barbaros ab Augusta vindellorum per Noricum Pannoniam et Moesiam est constitutus«, v znesku 500 din.
 - 2) štud. phil. Gregorčič Joka, ki je predložil temo: Gotika arhitektura v Sloveniji do leta 1430, pod geslom: »Srednji vek«, v znesku 500 din.
 - 3) štud. phil. Rakovec Rajko, ki je predložil temo: Komarji mrazličarji ljubljanske okolice, pod geslom »R«, v znesku 500 din.
 - 4) štud. phil. Zolotar Marko, ki je predložil temo: Vegetacija ruderalnih in plevevnatih tal v ljubljanski kotlini, pod geslom: »Trnje in osat ti bo rodila zemlja«, v znesku 500 din.

- B) NA JURIDIČNI FAKULTETI**
- 1) štud. iur. Zupančič Pavle, ki je predložil temo: Pojem naravnega prava v Ciceronovi filozofiji, pod geslom: »Ut desint vires, tamen...«, v znesku 1.200 din.
 - 2) štud. iur. Martinec Al, ki je predložil temo: Oblike oblastvene regulacije cen agrarnih pridelkov, pod geslom: »Ako ima denar kmet, ga imajo vsi«, v znesku 1.200 din.
 - 3) štud. iur. Vilfan Sergij, ki je predložil temo: Pregled vsebine delovnih ročinov slovenskih dežel, pod geslom: »Non solum libertates & privilegia bona hujusmodi comprobare, sed etiam ampliare cupimus«, v znesku 1.500 din.

- C) NA TEHNIŠKI FAKULTETI:**
- 1) štud. tehn. Kušter Dušan, ki je predložil temo: Razmerje med optičnimi konstantami in kemičnim sestavom mineralov cojzito-epidotove skupine in optična karakteristika zastopnikov skupine iz mej Jugoslavije, pod geslom: »Epidot«, v znesku 1.000 din.

- C) NA TEOLOŠKI FAKULTETI**
- 1) štud. teol. Krizaj Peter, ki je predložil temo: Problem suženjstva in Nova zaveza, pod geslom: »Gospodov oprostec«, v znesku 800 din.
 - 2) štud. teol. Soklič Tone, ki je predložil temo: Razmerje med teologijo in filozofijo, pod geslom: »Ratio ante fidem«, v znesku 1.200 din.
- Nadalje je bila podeljena svetosavska nagrada primorskega akademskega starešinstva: štud. phil. Vratuši Anton, ki je predložil temo: Leksikalni vplivi romansčne na slovensčino, pod geslom »Romans«, v znesku 500 din in Zvezde zavarovalnih družb: štud. iur. Vilfanu Sergiju, ki je predložil temo: Pravna kvalifikacija vinkulacije in njen gospodarski pomen na kredit, pod geslom »Quod capita, tot sensus«, v znesku 1.200 din.

Površno očiščene ceste in ulice

Ljubljana, 29. januarja

Z odkidavanjem snega z ulic napredujejo v Ljubljani le počasi, čeprav je menda bilo ali je še zaposlenih nad 600 delavcev, z odvažanjem snega v Ljubljano pa okrog 70 vozovkov. Nič zato, če se gromadilo vzdolž ulic po obeh straneh ogromni kupi, ki pač ustvarjajo posebno sliko, kakršne Ljubljancem nismo bili vajeni že deset let, glavno naj bi bilo, da bi bile ulice in ceste dobro prehodne. Hodnike so očistili pred hišami lastniki sami, oziroma njihovi ljudje, na ulicah pa je povsod ostala plast snega, ki se sedaj že pretvarja v umazano kašo in deloma v mokro brogzo. Sneg z ulic je odkidan prav površno in segajo kupi snega pregloboko na ceste, tako da so ulice prav ozke. Posebno trpi vprezna živina, ki vozi težke tovore, in se zato čisto vidijo prav mučni prizori, ko priganja vozniški že do kraja izpraznijo ter izmučeno žival tako dolgo, dokler ne popada po tleh. Taki prizori so na dnevnem redu na mnogih krajih v središču mesta, še hujše pa je v predmestjih ter v okolici, kjer so ceste še bolj površno očiščene in kjer ponekod snega sploh niso odmetali.

V Trnovem, zlasti na Gmajni in po stranskih ulicah, je oblačel sneg, kakor je padel, in so delavci dobili nalogo napraviti samo ozke gazi, na katerih se ne moreta srečati dva človeka, da ne bi bilo treba enemu izmed obeh stopiti v sneg do kolena in čez. Prav tako se godi tudi ljudem v Dravljah in v Šiški ter drugod v predmestjih, kjer so ulice izorane samo za silo. Če pridvi po cesti avtomobil, se morajo pešci umikati globoko v sneg, ker so povsod ceste in pota preozka že za vozilo samo, kaj šele za pešce. Prizadejati so seveda tudi mali solariki, ki so prisiljeni umikati se v šolo in domov grede vsak čas v sneg, iz katerega jih je komaj videti. Domov prihajajo čisto ne samo do kolena, marveč do pasu premočeni. Zaradi prehlajenja se pojavljajo med mladino bolezni, otroci ostajajo doma in se ne udeležujejo pouka.

Površnost pri čiščenju snega pa se ne opaža le v predmestjih, marveč tudi v središču mesta. Hribarjevo nabrežje, ki je ob Ljubljani od trimostja pa do Čevljarjskega mostu, sploh ni bilo odkidano in so pešci sami napravili prav ozke gazi, kjer butajo drug ob drugega in sproti skačajo v globok sneg ob zidu Ljubljane. Prav tako niso očiščene snega mnoge male stranske ulice in uličice, ki jih uporabljajo pešci in po katerih se vrši promet z ročnimi vozčki. Mestna občina naj bi si nabavila za take izredne prilike vsaj male plušice, s katerimi bi se za silo izorale tudi ozke ulice in prebode, da bi ne bilo toliko upravičenih pritožb, kakor jih moramo čuti v teh dneh.

Pavel Grošelj in „Vesna“

Ko je bila v L. 1903 »Vesna«, v kateri smo bili vnanji taktarji, dijaki dunajskih umetnostnih šol, v polnem razmahu, je pristopil kot izredni član tudi Pavel Grošelj. Ni se le rad družil z mladimi umetniki ter z njimi vrad v bohemskem raspoloženju pobijal filiststvo, ki se je takrat kakor tudi danes lopirilo v velikih in malih mestih, na Grošelju je bila očrna potreba, da občuje z onimi, ki so bili naplani na svoj štiti iskanje lepote. Da bi »Vesnanom« s svoje strani podal gradiva za umetniško delo in da bi jim pomagal do sirske izobrasbe, se je s svo vno mlado znanstvenika potrudil, da bi dal svojim prijateljem iz umetnostnih šol vpogled v ono bogastvo, ki mu ga je odkril biološki študij, predvsem sveda Ernest Haeckel. Med predavanji za svoje člane, ki jih je Vesna priredila, je pač bilo najzanimivejše in najudarnejše Grošeljevo o

umetniških tvorbah narave. Z gorečnostjo apostola nam je razgrnil zaveso nad tajnostmi naravnega ustvarjanja, ki vedno združuje smotnost s lepoto. Strme smo poslušali njegova izvajanja o čudoviti lepoti podmorskega živalskega sveta in o krasoti mikrokozma, ki ga odkriva šele drobnoled. Pokazal nam je reprodukcije fotografij, ki jih je zbral znameniti Darvinov naslednik Haeckel in ki so nam pokazale ornamentalna čuda, kakor bi jih s tako fantazijo in razkošjem nikdar ne bi mogla ustvariti človeška roka.

»Vesna« ni dolgo živela. Njeni člani so dovršili svoje študije ter se drug za drugim vrnili v razne kraje svoje ljubljene domovine, a vsi, ki jih je bilo zapustilo obhajanje z Grošeljem, so ostali in ohranili tople simpatije za našega učenjaka v srcih vseh bivših »Vesnanov«.

S. S.

Sport preko nedelje

Ljubljana, 29. januarja

Sobota in nedelja sta potekli v znamenju številnih sportnih prireditev, med katerimi so bile gotovo najvažnejše tekme za prvenstvo LZSP, prvenstvo GZSP in državno prvenstvo v smuku. Poleg tega je elita naših tekmovalcev letos prvič nastopila v inozemstvu in sicer v Beljaku.

Tekma za prvenstvo ljubljanske zimsko-sportne podzveze je bila letos absolvirana v Zagorju. V soboto je bil tek na 15 km za seniore in na 10 km za juniorje, startalo je okrog 70 tekmovalcev. Pri senorjih je zmagal Franc Korenini (Ljubljana) v 1:08.22, 2. Andrej Rožič (Ilirija) v 1:09.21, 3. Kopravnik L. (I) v 1:10.12, pri juniorjih pa 1. Rožič Jancz (I) 54:01, 2. Kajžar Franc 56:44, 3. Horvat Jancz (I) 56:55. Včeraj so bila tekmovalja v Zagorju zaključena s skoki za kombinacijo: 1. Rožič Andrej (I) 274.5 je prejel naslov prvaka LZSP, 2. Dekleva Milan (Ljubljana) 270, 3. Švigel Jože (Ljubljana) 266.5.

Pri popoldanskih skokih posebej je zmagal Jože Nedog s 143.4 točke pred Vinkom Kavalarijem (Ilirija) 140.3, pri juniorjih pa Gregorij Leopold (Ilirija) s 138.5, 2. Javornik Ivo (Ljubljana) 134.3.

Velik praznik je bil v Trzinu, kjer je bil III. izlet gorenjskih smučarjev. V soboto je bil tek na 18 km, pri katerem je zmagal Pogačnik Tone (Bratstvo) 1:23.45, 2. Lichteneger Ferdo (Dovje-Mojstrana) 1:26, Ob 14. je bil smuk za državno prvenstvo in podsvačno prvenstvo, kjer so bili doseženi naslednji rezultati: 1. Kobler Stane (Skala) 3:52.2, 2. Zvan A. (Gorenjec) 3:52.1, 3. Lukanc (Tržič) 3:54.9, 4. Voller (Ljubljana) 4:00.5, 5. Heim Hubert (Skala) 4:06.9, 6. Praček Ciril (Skala) 4:10.

Včeraj so se tekmovalja nadaljevala. Na sporedju je bila črna vrsta prireditev, več tekem za mladino, slalom za juniorje, pri katerem je zmagal Stare Miloš (Gorenjec) 55.3, in veleslalom za dame, pri katerem je zmagala Praček Alojzija (Gorenjec) 1:18.

V slalomu seniorev je bil prvi Praček Ciril (Skala) 1:37, 2. Lukanc Slavko (Tržič) 1:41.2, 3. Voller Kristl (Ljubljana) 1:46.5, 4. Kobler Stanko (Skala) 1:56.6, 5. Heim Hubert (Skala) 1:57, 6. Zvan Alojz 1:58.8 in 7. Klein Bruno (Skala) 2:02.4. V skupni ocenai alpske kombinacije so rezultati naslednji: državni prvak Kobler Stanko (Skala) 375.5, 2. Lukanc (Tržič) 376.6, 3. Praček Ciril (Skala) 386.1, 4. Voller Kristl (Ljubljana) 389.6, 5. Zvan Alojz 410.7, 7. Klein Bruno (Skala) 462.8. Pri skokih seniorev je zmagal Legat Srečko s 140.1, pri juniorjih pa Bukovnik Leon (Bratstvo) 144.1. Prvak GZSP v klasični kombinaciji je postal Pogačnik Tone Bratstvo s 281.7 točke in si je priboril tudi »Jutrova pokal«, 2. Lichteneger Ferdo (Mojstrana) 279.8, 3. Kordeš Matevž (Kropa) 257.7.

V Beljaku je bil v petek stafetni tek 4x10 km, za katerega je startalo 10 stafet, med njimi tudi dve naši. Prva je pripadla na cilj stafeta Innsbruck 2:54.08, 2. Jugoslavija I (Zemva, Petrič, Smolej, Knific) 2:56.14. Sledile so tri domače stafete, nato pa druga stafeta Jugoslavije. V soboto dopoldne je bil tek na 16 km. Prvi je bil znani Demetz, ki je prej vedno startal za Italijo, a je zdaj nemški državljani, in sicer s časom 1:03.29. Za njim se je plasiralo še šest domačinov, nato so sledili naši, 8. Smolej Franc 1:08.28, 9. Petrič, 11. Knific, 19. Klančnik, 20. Zemva itd.

Včeraj so bile prireditve v Beljaku zaključene s skoki za kombinacijo. Prvo mesto je zasedel Lantschner Helmut (Nemčija) 671.1, 2. Koch Hans (N) 647.1, 3. Sedita še dva Nemca, a peti je bil Evdo Edo (J) 569.7, 6. Klančnik Gregor, 7. Zemva Lovro. Skoki posameznikov: 1. Gregor Höl 225 točk, 2. Klančnik Karel (J) 222.3, 3. Lukež Jaroslav (CSR) 221.5, 4. Novjak Albin (J) 213.8, 5. Evdo Edo 209.7, 6. Jakopič Albin 208.2, 7. Florjančič Peter 206.2 in 8. Priboršek Franc (J) 205.8. Skakalo je 52 tekmovalcev.

Darujte za zimsko pomoč mestnim revežem

Prej po vseh mestnih ulicah vsakdanjih prizorov bede v Ljubljani ni več, odkar imamo mestne zavode za najbednejše v stari cukrarni s kuhinjo, ogrevalnico in prenočiščem ter prehodnim otroškim domom. Mestna kuhinja v stari cukrarni je v dobrem letu podarila revežem mnogo nad 100.000 kosil in večerji, sedaj pa razdeli brezplačno 600 obrokov tečne in dobre hrane na dan.

Družnam ni treba več beračiti po hišah, saj je zanje pripravljeno kosilo ali večerja v stari cukrarni. Drugi zopet nosijo hrano svoji mdržinam domov. Otroci, ki so prej nadlegovali dobre Ljubljance z beračenjem, imajo sedaj varno zavetje v prehodnem otroškem domu v stari cukrarni. Mestna občina jim s pomočjo dobrotnikov daje dobro vzgojo in vso preskrbo, da postanejo koristni član človeške družbe.

Cast ljubljanskega mesta nam veleva da redljivost za zimsko pomoč. Dejanja za revne naj govore — srca naj se odpro in odpro naj se srca!

Dokazi vaše dobrote naj bodo primerni veliki potrebi, saj mestna občina sama ne more zmagati vseh palov, ker mora skrbeti za svoje in tudi za reveže iz drugih občin, ki iščejo zaslужka v glavnem mestu. Mestna občina je zaposlila že več sto brezposelnih pri spravljanju snega, in kakor bo mogoče, pride za brezposelnimi tudi druga večja dela, koristna vsem občanom.

Darila za zimsko pomoč sprejema Mestna hranilnica ljubljanska — upravlja in njih uporabo pa nadzoruje častni in delovni odbor za zimsko pomoč v Ljubljani.

Vlomilci in tatovi na deželi

Ljubljana, 29. januarja

Tudi pozimi imajo orožniki na deželi veliko opravka z raznimi delomrneži, ki skušajo ugodno živeti na tuji račun, bodisi s krajo ali sleparijami. Orožniki v Medvoadah zasledujejo nekoga Ferdinanda Kovaca, komaj 20 let starega pohajkovalca, ki je nedavno vlomil v stanovanje delavca Franca Sepetavca v Vašah in ukradel črno zimsko suknjo, nekaj druge oblike in moder klobuk, v vrednosti 1700 din. Kovac je izredno prekanjen in slepari tudi rad v vlakih, ki vozijo na Gorenjsko. Potnikom kaže vizitke, na katerih ima napis: Dajte mladore revnemu študentu! — sam pa se hini, kakor da prav težko govori. S takim postopanjem je osleparil že mnogo ljudi, ki so mu res naklonili podporo in nasveti pravemu študentu.

V Novem mestu se je pred kratkim pojavil neki Ladislav L., ki se je tamkaj seznanil z raznimi šenkarni. Preden je se popibal iz Novega mesta, je ukradel svojo stanovanjsko kopalnico L. 14.000 din.

Te dni je bilo vlomljeno v lovsko kočo na Raduhi, ki je last Wernerja Steigreja

O vlomu so bili obveščeni orožniki v Ludač, ki so ugotovili, da je vlomil najbrž neki Anton Dežman, doma iz radovljiškega okraja, ki se je že dalje časa potepal po gornjegrajskem okraju. Iz koč je bilo ukradenih dva para smuč, stenska ura, vdelana v omario, par moških čevljev, škata bonbonov, več porcelanastih krožnikov, več druge posode, ogledalo, jedilni pribor, več kozarcev, britve in nekaj konzerv poleg posteljnega perila. Steiger je odkodovan za 2000 din. Dežman, ki je star 47 let in govori gorenjsko narčje, je po vlomu neznan kam pobegnil.

Štefka H. je po poklicu služkinja in doma iz okolice Maribora. Štefka pa navadno ne ostane dolgo v službi ter se raje razgledava po Sloveniji. Pojavi se sedaj v tem, drugič zopet v drugem večjem kraju, prežeh na razne prilike, kako bi prišla na lahek način do denarja. Pred dnevi se je nastanila v delavskem domu v Celju in ponoči ukradla neki sotovarišici izpod zglavja 500 din, nato pa ji je odnesla še kočaro s perilom in obleko, ki jo je dotična služkinja shranila pri neki stranki.

V hišo Ivane Perič v Prašah v kranskem okraju je bilo pred dnevi vlomljeno in ukradenega nekaj denarja. Kakor so ugotovili orožniki, sta bila na delu dva vlomila. Enega izmed vlomilcev so orožniki kmalu izsledili v osebi zidarja Vinka Z., dočim njegovega tovariša neznanega imena še iščejo.

Snežne razmere

Poročilo Tujakoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, SFD in JZSS 29. januarja 1949.

Podkoren 800 m: —8, sneži, 65 cm snega, pršilo
Jesenice 584 m: —5, barometer pada, sneži, 60 cm snega, pršilo
Sv. Križ nad Jesenicami 1000 m: —6, sneži, 85 cm snega, pršilo
Bled 501 m: —5, barometer se dviga, oblačno, 80 cm snega, pršilo
Pokljuka 1900 m: —15, sneži, 130 cm snega, pršilo
Radovljica 470 m: —6, oblačno, 74 cm snega, pršilo
Borovnjača Bistrica 512 m: —5, oblačno, 100 cm snega, skalnica uporabna
Dom na Komni 1820 m: —10, sneži, 180 cm snega, pršilo
Polzevo 620 m: —7, oblačno, 54 cm snega, pršilo
Bleke 900 m: —2, barometer se dviga, vetrgno, 70 cm snega, osorenjen
Kurešček 833 m: —6, oblačno, 60 cm snega, pršilo
Sv. Lovrenca na Pohorju 483 m: —9, oblačno, mirno, 53 cm snega, pršilo
Bledna na Pohorju 715 m: —8, megleno, 80 cm snega, pršilo
Senjorjev dom 1522 m: —12, oblačno, 100 cm snega, pršilo
Rimski vrbre 530 m: —8, oblačno, 87 cm snega, pršilo
Pec 1684 m: —6, oblačno, 120 cm snega, pršilo
Koda pri Sv. Troh kraljih 1191 m: —3, oblačno, 85 cm snega, pršilo

Nemški državni zbor ne bo sklican

London, 29. jan. s. (Reuter). Po poročilih iz Berlina odpadejo za jutrišnje obletnico imenovanja nacionalno-socialistične vlade v Nemčiji vse običajne proslave. Ne bo se vršila niti običajna svečana seja rajhstaga, niti ne bodo izobešene zastave in celo napovedani govor propagandnega ministra dr. Goebbelsa po radiu se ne bo vršil. Edino v šolah bodo krajša predavanja o pomenu dneva.

Curih, 29. jan. s. (Reuter). Švicarski listi poročajo, da je bil protikomunistični oddelek nemškega propagandnega ministristva ukinjen. Oddelek bo sedaj z istimi sredstvi vodil propagando proti Angliji.

Poljska poročila Vatikanu

Rim, 29. jan. s. (Havas). Poljski poslanik v Vatikanu je predložil papežu novo poročilo o preganjanju katolikov na Poljskem. Poročilo navaja podrobne podatke o justifikacijah duhovnikov, kakor tudi o internacijah in drugih preganjanjih. Poljska vlada apelira za pomoč proti preganjanju tudi na mednarodni Rdeči križ.

Dvig med špansko vojno potopljenih ladij

Amsterdam, 29. jan. br. Tu se je ustano vila posebna družba, ki bo po sporazumu s špansko vlado dvignila v zalivu Sv. Simona pred Vigom več med špansko dr-

DNEVNE VESTI

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 8. z dne 27. t. m. objavlja uredbi o zakonsko močjo o reviziji in popravku o uredbi o spremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih.

— Elektrifikacija Slovenije. V tej zmiri se je izkazalo, da elektrifikacijsko omrežje Slovenije, ki ga napajajo naslednje glavne elektrarne: Fala, Velenje, Trbovlje in Kranjske dožinske elektrarne se ni popolno. Zaradi zime so se kalorične elektrarne zelo težko zalagale s premogom, med tem ko je obratovanje hidrocentralnih oviral led, na primer Fala izdelan je nov načrt za izpopolnitve elektrifikacije Slovenije in po njem nameravajo kmalu zgraditi v Senovem pri Rajhenburgu kalorično centralo s kapaciteto 12.500 kilovatom. Centrala bo zgrajena neposredno pri senovskem premostu, ki je tudi last Trbovlske premoagropne družbe. Zgradje građe daljnovod od Krskega proti Rajhenburgu.

— Pomanjkanje celuloze za papir. Zadnje čase primanjkuje v naši papirniški industriji celuloze za izdelovanje papirja. Zato se v Beogradu že čuti pomanjkanje domačega časopisnega papirja. Produkcija naših papirnic znaša povprečno 17.500 ton. Lani se je produkcija nekoliko zmanjšala. Da zadnje čase primanjkuje pri nas papirja, je treba pripisovati temu, da uvažamo iz Nemčije in Slovaške okrog 20.000 ton celuloze na leto, čeprav imamo že tri tovarne za celulozo. Naša papirniška industrija ne izkorišča svoje kapacitete in tako je predlanišnji obratovalec samo za 53% kapacitete.

— Lanski pridelek vina v Sloveniji. Lanska letina je bila nekoliko boljše kakor predlanski. Na površini 27.244 ha so pridelali 448.017 hl vina, predlanski pa na površini 27.088 ha 394.481 hl. Lani je znašal pridelek na hektar 16,5 hl, predlanski pa 14,7 hl. Površina vinogradov se je povečala za 0,4%, pridelek pa za 12,4% po količini in 12,2% na ha.

— Tudi na Japonsko izvažamo aluminij. V Šibeniku je prispela italijanska ladja »Monte Piana«. Na njo bodo naložili 9 vagonov aluminija, ki ga odpošljejo na Japonsko. Ta aluminij so izdelali v tovarni aluminija v Ljubljani.

— Nobelov nagradenec dr. Ružička častni član hrvatske zdravniške zveze. Škod je bil v Zagrebu redni letni občni zbor hrvatske zdravniške zveze. Na njem so izobili za častnega člana Nobelovega nagradjenca dr. Lavoslava Ružičko. Kakor znano, je profesor Ružička prejel lanske Nobelovo nagrado za kemijo. Profesor Ružička poučuje na tehniški visoki šoli v Curihu. Hrvatska zdravniška zveza je povabila dr. Ružičko, naj bi prišel v Zagreb ter predaval po njenim okriljem.

— Nova tovarna čevljev v Trzinu. V Trzinu je protokolično novo podjetje »Trios« družba z omejeno zavezo, ki namerava zgraditi tovarno čevljev. Obratna glavniča znaša pol milijona din. Poslovodji novega podjetja so Hanuš Krotka, ravnatelj Kreditne banke v Ljubljani, P. Cilenšek, ravnatelj iz Trzinca, Matko Janežič, prokurist v Ljubljani in Jože Verbič iz Trzinca.

— Bat'a gradi novo tovarno. Podjetje Bat'a namerava zgraditi tovarno »Nebojša« v vasi Grabovici pri Valjevu. V tej tovarni bodo izdelovali plinske maske in razne izdelke iz gumij.

— Ustavljen poštni promet z Dalmacijo. Te dni je bil ustavljen poštni promet z Dalmacijo, ker na liški progi niso mogli voziti vlaki zaradi visokega snega in hude burge. Zda pa poroča pošta direkija v Zagrebu, da je poštni promet z Dalmacijo zopet v postavljen ter da pakete redno sprejemajo.

— Obnova prometna. Na železnica za zagrebško direkijo je sedaj zopet ves promet obnovljen in se normalno razvija. Tudi poštni promet z Dalmacijo so obnovili.

— Vizum za obiskovalce spomladanskega sejma v Leipzig. Za potovanje v Nemčijo je letos potreben vizum, ki ga dobe obiskovalci sejma v Leipzig zastoni. Pogoj je, da prošnji priloži fotografije s prijavo za obisk spomladanskega sejma v Leipzig od 3. do 8. marca, potrjeno od njegovega zastopnika. Glede na pričakovani naval se more jamčiti pravocasnica izdaja vizuma obiskovalcem sejma le tedaj, če se interesent javi najkasneje od 13. februarja 1940 pri inozemskem zastopniku veleposelskega urada v Leipzig. Če se bo prijava zakasnila, niso izključene zamude in morda tudi večji stroški. Zato naj se obiskovalci veleposelskega urada v lastnem interesu čimprej zgledajo pri pristojnem zastopniku veleposelskega urada v svojem okraju.

— Ženo in ljubima razrekal s sekro. V Džakovici se je zgodil strašen zločin. Hasan Džapa, musliman, je razrekal svojo ženo in njenega ljubima Mohameda Nuzmubera. Možu so prišle na uho govorice, da ga žena vara. Hotel se je prepričati o tem ter se je skril v hiši v omari. Čakal je skrivt, dokler žene ni obiskal njen ljubimec, nakar je planil iz skrivališča ter razrekal ženo in njenega ljubima s sekro. Potem je sedel ob truplu, kadil in čakal jutro, ko se je sam prijavil orožništvu.

— Nesreče. 10letni sin dinarja Pogorevec Franc iz Trboja pri Vuzenici je nesel iz kuhinje v hlev vročo vodo. Na poledelelih tleh mu je spodrilo ter se je pri padcu polil s krompom. Dobil je težje poškodbe po telesu. Pripeljali so ga v slovenjegraško bolnico, kjer so mu nudili prvo pomoč.

— Dva izgoni. Za vedno je izgonen iz Jugooslavije 38letni Ivan Škapič, po poklicu ključavničar, pristojen v Vipavo. — Za dobo treh let je izgonen iz ljubljanskega policijskega okoliša 21letni brezposeln siskinja Franciška Malnar, pristojna v Kočevje.

— Zaplenjeni čevlji. Orožniki v Vevčah so ustavili te dni ciganka Enno Hutorovič, pri kateri so našli par skoraj novih ženskih čevljev št. 39, ki so zgoraj obrobljeni s temnozeleno poškodo. Ciganka ni znala povedati, kjer je čevlje dobila, zato je verjetno da jih je neke ukrala.

— Kvartet »Fante« na vasi. Prosi za nasvetne pojavnosti: V »Slovenskem Narod« dne 26. januarja je bil omenjeno, da tvorijo kvartet »Fante« na vasi bratje Lumbardi in g. Debeljak kar pa ne ustreza resnici. Poleg bratov Lumbardjev sodeluje stalno v kvartetu g. Levstik Lofje iz Ljubljane, ki je tik pred koncertom v Litiji obolen in ga je iz prijaznosti nadomestil g. Debeljak.

— Vzroki alkoholizma med našim narodom. V sobotnem članku pod tem naslovom je tiskarski škrat napravil nekaj napak ki jih popravljamo. Drugi stavek tega odstavka bi se moral pravilno glasi:

»Nikakor ni res, da so ljubljanske gosline ob solotah in nedeljah prepolne pijancev. Res je, da so dobro obiskane, res pa je tudi to, da v večini ljubljanskih goslin ob sobotah in nedeljah posedajo prijetne družbe, ki niso pijane, ampak iščejo po napornem tedenskem delu samo malo razvedrila. Tiskarski škrat je ponagajal tudi pri zadnjem stavku sadnjega odstavka, ki se mora pravilno glasi: »Dolžnost obilavstva je, da pijanec s silo zakona onemogoči pijančevanje, dolžnost vzgojiteljev na deželi pa, da z dobro vzgojo krepi mladino fizično in duhovno ter ji tako večinoma čimveč odpornosti proti vsem izkušnjam in težavam, ki jo čakajo v življenju.«

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo zmrzno mirno, večinoma oblačno vreme. Včeraj je deževalo na Kumboru. Najvišja temperatura je bila v Kumboru 12, v Dubrovniku 9, v Splitu 7 na Visu 6, v Ljubljani 0,4, v Zagrebu in Beogradu -1,0, v Mariboru -1,7, v Sarajevu -2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763,8, temperatura je znašala -3,8.

Iz Ljubljane

—lj Ljubljanska filharmonija bo imela svoj redni koncert z dirigentom g. K. Baranovičem, ravnateljem zagrebške opere, v petek 9. febr. v unioinski dvorani. Na sporedu bodo Čajkovskega V. simfonija, Smetanova simfonica pesnitev »Vltava«, Baranovičeva suita iz baleta »Lecitarsko srce«. Izmed slovenskih del bo izvajala Bravničarjeva »Belokranjska«, ki je posvečena pesniku Otonu Šupancu.

—lj Italijanska violončista Lilija d'Albore bo koncertirala v ponedeljek 5. februarja v mali filharmonični dvorani. Umetnica ima v svoji domovini velik sloves; na njen koncert opozarjamo še prav posebej zato, ker bo to prvi violončeln koncert v letošnji sezoni. Vstopnice od arede dalje v knjižarni Glasbene Matice.

—lj Nova grobova. Umrla je v Ljubljani ga. Antonija Štrubelj-Češkuti, trgovka in posestnica. Pogreb bo v sredo ob 14. iz hiše žalosti, Stari trg št. 3, na pokopališču k Sv. Križu. — V Celju je umrla ga. Tatjana Medvešek roj. Kordan, soproga pis. ravnateljja. Prepeljali jo bodo jutri v Ljubljano, kjer bo pogreb ob 14. z glavnega kolodvora na pokopališču k Sv. Križu. Pokojnice blaž spomin, zaljubljenim naše iskreno sožalje!

—lj Košarice za smeti, ki so nameščene po kandelabrih in hišah, zbujaajo posebno ljubjeznivo pozornost ponočnjakov. Največkrat so koški pokvarjeni po naših najbolj prometnih cestah in ulicah v bližini lokalov, kjer se shaja in zabava naša nadebudna mladina k svojim zabavam pa tudi v Gradišču so bili že razbiti in pokvarjeni. Zato prosimo našo javnost naj pazi na take razgrajace ter jih brez usmiljenja prijavi policiji.

—lj Sneg, ki se s streh valja na ceste, morajo hišni posestniki odpeljati na svoje stroške. Predvsem morajo odkopati sneg iz obcestnih kadun, da bo mogla voda ob južnem vremenu odtekat. Večina hišnih posestnikov je sicer zelo hitro in vestno odšla hodnike snega, sedaj pa jih prosimo mestna uprava, naj z enako uvidenostjo hodnike posipajo proti poledeli, da ne bo pritožb in nesreč ter s tem združenih glob.

Sokoli! Posečajte in podpi- rajte Sokolski kino v šiški!

—lj Vesel predpustni večer v Mostah. Dramski odsek Sokola priredi v sredo 31. januarja zabaven večer. Začetek ob 20. zvečer v dvorani kina s obširnimi programom. Pridite vsi prijatelji smeha, ne bo vam žal. Vstopnina nizka. 56-n

—lj Nič manj kakor 18 let prireja Atena z uspehom otroški ringaraja. To dejstvo pove dovolj. Vsi smo zadovoljni. Otroci, starši, vzgojitelji in predstojniki. Preprosto obkleso občen, papirnato čepico poveznemo na glavico ali si pa nataknemo dolg nosok, če imamo prekratkega, pa je toaletna pripravljen. Kovača v mošnjček in še kak dinarček priložim za vse sladice in mikavosti, ki bodo napredaj, pa ponosno in brezskrbno tudi letos lahko vstopim 2. februarja ob 1/16 v Kazinsko dvorano. Zmenim no se, da nas pride tja čimveč. 57-n

—lj Upokojeno učiteljsvo vabi na sponovko - četrtke 1. febr. ob 16. pri Novem svetu - Prešterova soba.

—lj Klub abs. trgovske akademije. Današnje predavanje odprde, ker je predavatelj v zvezi z bližnjo balkansko konferenco nujno zadržan. Predsednik 55-n

—lj Jugooslovenski klub ljubiteljev sportnih psov bo imel občni zbor v sredo 31. januarja ob 20. v restavraciji hotela Struklja v Ljubljani, Dalmatinova 15.

—lj Dve tat. in. Te dni je b'lo vionitno v stanovanju na Vodnikovci cesti 120 Vlomlec je odnesel lastniku dr. C. dve obleki vredni nad 2000 din. Iz odprte verande stanovanja Annette Berčičeve v Bernikerjevi ulici pa je nekdo odnesel več mškega in ženskega perila, v vrednosti 400 dinarjev.

—lj Najlena obleka. Ob doljenjski progli so te dni našli razno moško obleko in sicer temnosivo pelerino, siv karizast suknjič, modre hlače sive hlače, dva telovnika več perila, klobuk in jopice. Obleka je ležala razmetana ob grmovju in jo je tamkaj pustil najbrž kak tat. Obleka je sedaj spravljena v kriminalnem oddelku policijske uprave.

Iz Celja

—c Zanimivo predavanje: Na ljudskem vseučilišču bo predaval dr. o smislu g. Viktor Pirnat iz Ljubljane o temi »Finska - dežela tisočletnih jezov. Predavatelj bo prikazal mnogo lepih skloptičnih slik.

—c Prijavite vozila! Vsi lastniki motornih vozil, fjakarskih voz in koles, ki se niso prijavili svojih vozil za leto 1940., naj storijo to takoj, ker poteče rok za prijavo v sredo 31. t. m.

—c Na dan sv. Sava je opravil prota g. Bulovan v pravoslavni cerkvi službo božjo ob prisotnosti predstavnikov vojaških in civilnih oblasti in uradov. Sol. korporacij in društev ter mnogih pravoslavnih in drugih vernikov. Po službi božji je krenila procesija v telovadnico 1. dr. narodne šole, kjer se je pričela ob 10.30 solska proslava. Prot. g. Bulovan je opravil obred blagoslovitve vode in rezanja kolača, nato pa je prečital krasno predavanje žičkega episkopa dr. Nikolaja Valmirdi-ča o nacionalizmu sv. Sava. Prisotni so zapeli himno sv. Sava. Sledile so učinkovite deklaracije 6 deklet in 1 dečka. Po proslavi se je vrnila procesija v cerkev.

Danes premiera! BELA SMRT

—c Nepočtena siskinja. Pred dnevi je 17letna siskinja Franciška Z. iz Celja, ki je stanovala na Mariborski cesti, ukrala svoji sestanovalki 3050 din in tuzgila. Del ukradenega denarja je uporabila za nakup oblek in drugih stvari. Policija jo je kmalu izsledila in aretirala. Pri njej so našli še 1808 din.

—c 8ah. Celjski šahovski klub je priredil v petek zvečer braturnir za prvenstvo v mesecu januarju. Prvak je postal g. Slavko Cijan, ki si je priboril vseh 11 dosegljivih točk. Drugo mesto je zasedel g. Mirko Fajš s 8 točkami in pol, tretje pa g. inž. Srečko Sajovic s 6 točkami.

—c Dve nesreči. V petek popoldne se je 41letni dlnar Franc Špitalec z Ložnice pri šalcu v neki gostilni v Laškem spril z gostilničarjem. Gostilničar je sunil špitalec iz gostilne, pri čemer je padel špitalec tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo pod kolonom. Istega dne je padla 10letna delavčeva hčerka Anica Kostomajeva z Ljubljane pri Celju v šoli tako nesrečno da si je zlomila levo nogo pod kolonom. Oba ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnico.

Boleznica

Danes: Ponedeljek, 29. januarja: Franciška Sal.

DANAŠNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Šola herojev
Kino Sloga: Vesela potepuha
Kino Union: Madame Butterfly
Kino šiška: Dunavske melodije
Kino Moste: Večna karavana in Demoni zraka

Ruska Matica literarni večer ob priliki 125 letnice rojstva ruskega pesnika M. Lermontova ob 20. v dvorani Francoskega instituta.

DEŽURNE LEKARNE
Danes: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri
Ponedeljek, 29. januarja: zaprto
Torek, 30. januarja: zaprto
Sreda, 31. januarja: Kupčija s smrtjo. Red Sreda

V dramti štiridajro delo znamenitega francoskega pisatelja, člana akademije Franciscosa Mauriac »Asmodej« v režiji Milana Skrbinka. V glavnih vlogah bodo nastopili: Sarčičeva, Simčičeva, Gabrijelčičeva, Sever, Jan, Lipah.

OPERA
Začetek ob 20. uri
Ponedeljek, 29. januarja: zaprto
Torek, 30. januarja: Rusalka. Red B Sreda, 31. januarja: zaprto

Jutri bodo prvič ponovili krasno Dvočkovno opero »Rusalka«, ki je bila pri premieri deležna izredno lepega sprejema. Prelepa pravljica zgodba o nesrečni rusalki, ki si je zaželela človeške podobe, da bi lahko okusila sladkost ljubezni, in o njenem končnem razočaranju, je našla v lirčno čutečem Dvojaku pravega skladatelja, ki ji je znal vdihniti ves čar zasanjanega, melodioznega glasbenega izraza. Iz »Rusalka« nam veje vsa toplina široke slovenske duše in ves mlk mehko preliva jočih se občutij, skratka — res pesniško delo visokih umetniških kvalit. V glavni partiji se zlasti odlikuje naša mlada pevka Heybalova, enako lep uspeh pa imajo še Franci, Lupaša, Kogejeva in Basičeva. Režiser: C. Debevec. Dirigent: Niko Štrifto. Inscenator: V. Skružny. Repriža bo jutri za red B.

Kot prihodnja operetna premiera se bo vprizorila aredi tedna veselja Nastroyeva burka »Lumpacijski Vagabundus«, ki jo je na slovensko postavil in s svojo in tujo glasbo opremil dirigent Niko Štrifto, režiserko pa jo pripravila Drago Zupan. V vlogi treh veselih potepuhov, čevljarja Drete, krojača Nitke in mizarja Lima, bodo nastopili naša najpopularnejši igralci: Zupan, Modest Sani in Janko, ki bodo nedvomno pripomogli že itak zabavnemu delu do še večjega uspeha. Originalni Janex, cesar Imaginarije bo B. Peček, Lumpacijski Vagabundus B. Sani, minister Gusti — Lupaša, teta Tombola — Poličeva, Mme de Coq — Kogejeva, Kamila — Japljeva, Pepca — Barbičeva, Stružnik — Anžlovar, Stružnik — Planecki, v ostalih vlogah pa nastopa še skoro ves naš operni ansambl.

VELICASTEN film iz življenja lovcev na severne medvede. Prekrasni naravni posnetki s Grönlanda in Norveške. — Rene Deligen, Filmé Scenak KINO MATICA, tel. 31-34 ob 16., 19. in 21. uri

Krasen film, ki ga preveva nesmrtna Puocinijeva glasba »MADAME BUTTERFLY«
PREMIERA MADAME BUTTERFLY
Poje: MARIA CEBOTARI — LUCIE ENGLISH — PAUL KEMP
KINO UNION — TEL. 22-21
Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Mickey Rooney in Wallace Berry v ganljivem filmu globoke srčne kulture
VESELA POTEPUHA
KINO SLOGA, tel. 27-30 Danes ob 16., 19. in 21. uri

SPORT

JZSS — službeno. Obveščamo vse učitelje, ki so bili sprejeti v tečaj na Gorjušah, da je banska uprava odobrila dopust za omejeni čas, vendar pa mora vsak zase naknadno vložiti zanj prošnjo, kolikavano z 10 din.

— K večerajšnji dramski prireditvi na fil. Nastop naših drsalck in drsalcev je pokazal prenesetljiv napredek in je lahko Ljubljana ponosna, ker ima v svoji sredi take umetnike in umetnice. Prireditve je bila na višini, kakršne ni nihče pričakoval. Predvsem sta gđ. Palmetova in g. Tuma prednjačila s svojimi izbranimi točkami. Prva je nastopila trikrat, med drugimi v kolotočki iz »Eraz« in v plesu »Kresnice«, g. Tuma pa dvakrat. Oba sta pokazala visoko izvežbanost, Palmetova v elegantnih likih, Tuma pa — rekel bi — v borbenem tempu najtežje sestave. Nič niso zaostajali ostali kakor gđ. Selova, ki je nastopila dvakrat, Sernečeva, Bogatajeva, Finčeva, vse so pokazale svojstvene prvenstvene like, enako tudi g. Rozman. Omeniti je tudi slikovite obleke drsalck. Daleč nazaj ja, ko je l. 1906. prišel v Ljubljano dr. Eychlik iz Prage na povabilo takratne banske uprave mestnega drsalčarja pod »Turnome«. Pokazal je način pravičnega drsanja in je velika zasluga hriirja, da je nadaljevala smotreno umetno drsanje. Zato čestitamo k doseženemu uspehu. Prireditve je bila kakor pravilica iz tisoč in ene noči. K sklepu javno vprašanje: Zakaj se je opustilo drsalščo na Trivolskem ribniku (Pod turnom), ki je obstajalo skoro 50 let in so vsi pogoji dani za obstoj, kakor oblačilnica, okrepčevalnica itd.

— Ljubljanski športni klub opozarja svoje člane na današnji občni zbor ob 20. v posebni sobi gostilne Cinkole. 58-n
Občni zbor Kolesarskega in motoklističnega društva »Sava« v Ljubljani bo na Svecnico 2. februarja ob 10. dopoldne v gostilni pri »Amerikancu«, Florjanske ulica. Članstvo je vabljeno, da se občnega zbora polnoštevilno udeleži.

Z Jesenic

— Sokolsko društvo priredi v sredo 31. januarja ob 20. predavanje v Sokolskem domu. Predaval bo br. inž. Srečko Petrovič o »Obrambi pred napadi iz zraka«. Predavatelj bo svoje izvajanje podkrepil

s številnimi slioptičnimi slikami. Ker je predavanje namenjeno široki javnosti, se pričakuje zelo velika udeležba občinstva.

— Huda nesreča pri smučanju. Zvonko Hutar z Jadranske ceste se je sel v soboto popoldne s svojimi tovariši smučat v Mežaklo. Pri tem je z veliko brzino tako nesrečno zavozil v smreko, da si je zlomil nogo v levem stegnu. Zvonka so tovariši prenesli na dom, odkoder ga je njegova teta s sankami prepeljala v bolnico bratovske sliadnice, kjer je oče pred dnevi prestal hudo operacijo in kjer je bila tudi njegova mati na obisku. Lahko si predstavljamo žalost staršev, ko sta v bolnici zvedela, da so pripeljali tudi edinca z zlomljeno nogo.

— Težke posledice nepremišljenosti. Pred kratkim so trije poštni kontrolorji, ki opravljajo službo na vlakih med Jesenicami in Beogradom, napravili izlet na planino Sv. Križ. Na Planini so stopili v neko gostilno, iz katere so se proti večeru vračali dobre volje proti Jesenicam. Prišli so že do Pengalove hiše, ko je za njimi na sankah privozil 12letni Balohov Mihec. Poštni kontrolor Drago S. iz Beograda pa je Mihca ustavil in ga prosil, če sme pristi k njemu na sanki. Mihce je dovolil in tako se je vsedel orjaški mož na sanki, ki jih je vodil 12letni fantič. Pot od Pengala do kolarja Mežeka pa je bila poledenela. Mihce pa veliki teži in gladiki cesti ni bil kos in tako sta se oba vozača z vso silo zaletela v električni drog ob cesti. Dočim je Mihce dobil neznatne poškodbe, si je S. zlomil štiri rebra na desni strani. Po izjavi zdravnika dr. Marčiča so bila rebra tako hudo polomljena, da so se rebre konice zapile v pljuča, pretrgala trebušno mreno in mišičevje ter kožno tkivo. Zdravnik dr. Marčič je ponesrečencu nudil vso pomoč, nakar so ga z brzim vlakom prepeljali v ljubljansko bolnico.

Poštne pošiljke iz Amoro- rike v »nevarno« Evropo ustavljene

Washington, 29. januarja. AA. (Havas) Pošto ravnateljstvo Zedinjenih držav obvešča, da ne bo več prevažalo z vodnimi letali v Evropo poštne pošiljke, namenjenih v vojskujoče se in nevtralne države, ki leže v bližini vojnega pasu. Izjema so samo pisma in filmi.

Umrla nam je po težkem trpljenju naša predraga žena, naša ljubljena mati in naša dobra sestra, svakinja in teta, gospa

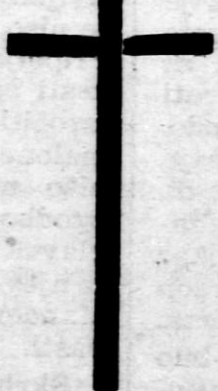
Tatjana Medvešek

roj. Kordan

Drago pokojnico bomo v torek, dne 30. januarja 1940 prepeljali iz bolniške mrtvašnice v Celju z vlakom ob 11. uri dopoldne v Ljubljano, kjer jo bomo po prihodu vlaka ob 2. uri popoldne z glavnega kolodvora odpeljali na pokopališče k Sv. Križu.

CELJE — ZAGREB — LASKO, dne 29. januarja 1940.

ALBERT MEDVEŠEK, pis. ravnatelj — soprog; BRANKO — sinček; DANILO, VIKTOR in IVO KORDAN — bratje; NINO, LILJANA, TATJANA, SONJA KORDAN, nečak in nečakinje.

Umrla nam je naša ljubljena teta, stara teta in svakinja, gospodična

Antonija Štrubelj-Češkuti

trgovka in hišna posestnica

dne 29. t. m. po kratki mučni bolezni, previdna s tolažili svote vere.

Na sadnji poti jo bomo spremlili v sredo, dne 31. januarja 1940 ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Stari trg št. 3, na pokopališču k Sv. Križu, kjer jo bomo položili v lastno grobnico k večnemu počitku.

LJUBLJANA, dne 29. januarja 1940.

Redbine: Hermannsky, Kaiser, Skale, Prinčič

Po katastrofi v Polhograjskih dolomitih še nekaj podrobnosti o smrti dveh delavcev pod snežnim plazom

Log, 27. januarja
Z razumljivo naglico se je razširila nova o strašni nesreči pri potoku Soupa-tu v Poljanski dolini. Strah pred plazovi se je še povečal zlasti ker se je pričel sedaj, ko je nastopila odjuga snega vsipati z vseh koncev in krajev in je previdnost še posebno umestna.

Znane so sedaj tudi nekatere podrobnosti o tragediji ki se je odigrala v sredi dopoldne. Stanonik je šel po hode s šestimi ljudmi in prav toliko konji in samim. Do nesreče je prišlo že potem, ko so se vozovi, naloženi s hlodi vračali nazaj domov proti Logu.

Kraj nesreče je izredno opasen. Na eni strani je strmina na drugo stran pa breg, kakih pet metrov skoro prepad. Priče katastrofe vedo prav za prav kaj malo povedati, kako jih je zagnil plaz. Događalo se je vse z naravnost nepojmljivo naglico. Plaz širok okrog 100 m se je odrgal z višine dobrih 70 m in je dosegel ljudi, preden so se prav za prav zaveali nesreče. Sami ljudi in konje — vse je plaz potegnil s seboj v globino in jih zasul. Gosporar se je rešil na podoben način kakor par dni prej Janez Božnar. Prijel se je za neko drevo in se vlekel potem od veje do veje, dokler ni zlezal na površje.

Eden izmed hlapcev se je preril iz snega skoro istočasno.

Kraj nesreče je oddaljen 1 km od vasi Loga, pa je bila zato pomoč sorazmerno hitra. Temu dejstvu tudi pripisujejo, da ni bila nesreča še večja. Eden izmed konjev je sam preril do površine, stiri so morali izvreči ljudje, a eden je, kakor smo že poročali, poginil.

Ljudje pod snegom niso ležali daleč narazen. Oba pod snegom zadušena moška sta bila prav tesno skupaj vsi ljudje pa, ki so jih odkopali so bili prevrnjeni tako da so imeli noge v bregu, a glave spodaj.

Poleg Stanonika, Mraka in Miklavčiča so bili žrtve nesreče še Janez Podobnik iz Hotovalj, 28 let star, Čadež Franc iz Zirov, star 18 let, Strehar Slavko iz Fužin, star 20 let vsi trije hlapci in Andrej Kovač 26letni delavec z Loga.

Stanonikovi ljudje so šli po les okrog 7. zjutraj plaz pa jih je zasul ob pol 9. Ko so jih spravili na plan, so bili vsi zelo prestrašeni. Zdravnik je prišel nekaj pozneje.

Pod snegom umrli Miklavčič je bil rojen 3. marca 1. 1914, njegov drug, Franc Mrak pa 1. 1905. Pogreb obeh ponesrečencev je bil ob 8. na pokopališču v Škofji Loki.

Preiskava o velikih davčnih utajah

Pomočnik finančnega ministra dr. Filipančič je poslal v Piroto posebno komisijo strokovnjakov, ki bodo pregledali poslovne knjige tovarne »Tiger«, ki izdeluje obuvale iz gume. Lastnik tovarne je bivši dr. Stojadinović poslanec Dimitrije Mladenović. Komisija je doslej ugotovila, da je podjetje prišlo do 10 milijonov dinarjev davkov od leta 1933 sem. Za začetno se je osebno zanimal podpredsednik kr. vlade dr. Maček, katerega je opozorila na slučaj tovarne »Tiger« posebna deputacija iz Pirota.

Židovski proces v Vojvodini

Pred okrožnim sodiščem v Petrogradu v Vojvodini je bila zanimiva razprava proti glavnemu tajniku Ljotičevega »Zbora« Miloradu Mojiću, ki ga je tožila zveza židovskih cerkvenih občin v Jugoslaviji. Mojić je namreč ponovno napisal v Ljotičevskem nemškem organu »Erwache« in v glavnem Ljotičevem glasilu »Zboru«, da Židom pomaga pri njihovih kupčijah židovski Bog in da jim dovoljuje njihov talud goljufati nežide, zato Židje lahko brez drugega kršijo zakone nežidev. Tožbo je zastopal državni tožilec Branimir Milojević, Zvezo židovskih cerkvenih občin pa njen predsednik in znan beograjski židovski odvetnik dr. Pops.

Obtoženi Mojić se je zagovarjal, da je pisal napade proti Židom v dobri veri, da bi posvaril katoličane pred njihovimi mahinacijami ter jih odvrnil od poslovnih zvez z židovskim svetom. Pri citiranju taluda se je posluževal nemškega in madžarskega prevoda te svete knjige Židov. Prečitana so bila obsejna izvedeniška mnenja profesorjev pravoslavne in katoliške teološke fakultete. Mnenja vseh so se strinjala v tem, da je razpolagal Mojić z apokrifnimi prevodi taluda z izrazito protizidovskimi tendencami, ne pa z originalnim besedilom, ki nikjer ne odgovarja njegovim citatom.

Državni tožilec je obtožil Mojića, da je žalil s svojim pisanjem židovskega Boga in sejal mržnjo proti židovski veri in Židom sploh. Obširen govor je imel dr. Pops, ki je naglašal, da so bili Židje v Srbiji vedno nacionalisti. S Srbi slavijo vse srbske nacionalne in kulturne praznike ter so se z njimi tudi borili v vseh vojnah. Mirno lahko reče, da je mnogo srbskih Židov, ki so

boljši rodoljubi, kakor so številni Srbi, ki so živeli pod madžarsko nadvlado v Vojvodini.

Sodišče je obsodilo Mojića zaradi žaljive židovskega Boga in vere pogojno na dve leti na globo 600 din ali 10 dni zaporu.

Nova zbirka mladinskih pesmi

Mladinska pevska literatura se je poslednjih deset let silno pomnožila. Glavni razlog temu porastu so bili mladinski zbori, ki jim je dal posebne spodbude najprej in najbolj Trboveljski slavček, ter so na široko razpredli svoje muzikalno in vzgojno pomembno delovanje. S tem pa so razumljivo pritegnili mnogo slovenskih skladateljev, ki se dotlej za mladinsko pesem več ali manj niso zanimali — saj tudi ni bilo izvajalcev tovrstne literature! —, ki pa so poslednje svoje stvariteljske sile uveljavljali tudi na polju mladinske pevske literature in ji doprinesli veliko število kvalificiranih skladb. Tudi zbirke so se množile, od »Grlice«, ki je najširje in najbolj bogato zajela mladinsko pesem, pa do najnovejših izdaj. V vrsto poslednjih spada tudi »Mladinske pesmi« M. Pirnika, ki so izšle ob koncu preteklega leta kot tretji zvezek publikacij Društva pevovodij mladinskih zborov. Pirnik je deloval na področju mladinske literature že dolgo in jo doslej deloma samostojno, deloma v kolektivnih zbirkah izdal že lepo vrsto svojih mladinskih skladb. Dočim je v prejšnjih zastopal dokaj ostro smer sodobne kompozicijske gradnje, se zdi v pravkar izišli, da se je znano omilil in da pridobiva v muzikalni zvočnosti vedno večjo ustaljenost, pri tem pa vendar ni opustil uporabljanja že prej priljubljenih malih in velikih sekundnih, septimnih in tudi kvartnih intervalskih spojev. Le drugače, hočem reči, bolj prilagojeno estetski zvoka jih je začel uporabljati in jim pridruževati tudi ostale snote, katerih se je doslej čisto in vidno izogibal. Res, da so vse pesmi poslednje njegove zbirke zgrajene na narodni motiviki, vendar to menda ni bilo razlog (in tudi, potrebno bi ne bilo), da je v svojih harmoničnih, kakor tudi melodičnih postopih začel uveljavljati lažjo, otroškim zborom primernejšo pevsko tehniko, in pa, da je z njimi nakazal zmernejšo smer, ki jo bržkone namerava v bodoče zastopati. Nedvomno bo s tem načinom pri mladinskih zbirkah tudi uspel. Melodične linije v pesmih zadnje zbirke so dosledne v smislu zahtev dane metodike, ostali glasovi so odgovarjajoči ne le harmonično, ampak tudi kontrapunktično učinkovito in dovolj živo

ter zanimivo izpeljani. Ritmika je preprosta, prav tako dinamika, ki pa oboje nudita v pravilni izvedbi mnogo možnosti.

V celoti obsega zbirka pet pesmi: Oj mladost ti (prekmurska), Notranjska legenda (po napevu iz l. 1877), Večernica (po napevu iz l. 1874), Pojdem v ruto (korodška) in Jutrarnica (po napevu iz l. 1874). Najbolj zanimivo so obdelane poslednje

tri, med njimi Večernica in Pojdem v ruto po polni, interesantni harmoniki, ki le mestoma izven nekoliko trdo, skoraj bi rekli nasilno, sicer pa je vsekoli tekoča in dosledna; prav tako je zanimiva tudi Jutrarnica. V prvih dveh pa se vzbujajo domem razsvetlečnosti, čemur je iskati izvora že v motiviki sami in nikakor v harmonizacijski izvedbi; sta pa tudi lepo grajeni

in ostrejši smernosti še najbolj odgovarjajoči. Ista se namreč v nadaljnjih treh skladah nekoliko izgublja v smislu, kakršnega sem nakazal poprej.

Zbirka je lep prispevek naši mladinski pevski literaturi; zavoljo dokajšnje tehnične preprostosti bo dostopna tudi srednje vrste mladinskim zborom, ki bodo gotovo prav radi posegli po njej. —

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekljici, izjave beseda Din 1. davek posebej.

Za pisane odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5.— Din.

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke.

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 30

Male oglase

»Slov. Narod«
sprejema upravo
do 9. ure dopoldne

Inserirajte

»SLOV. NARODU«

POUK

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— Din.

Strojepisni pouk

Večerni tečaj, oddelku od 7. do 8. in od 8. do 9. zvečer. Pouk tudi po diktatu. Tečaj od 1 do 4. meseca.

Novi tečaji se prične 1. februarja. Šolnina zelo nizka. Moderna in največja strojepisnica! Vpisovanje dnevno do 8 ure zvečer. Christofor učni zaved. Ljubljana, Domobranska c. 15. tel. št. 48-43. 389

ZA VSAKO PRILIKO
najboljša in najcenejša oblačila
si nabavite pri
PRESKER
Sv. Petra cesta 14.

FOTOGRAFSKI ATELJE
filialka, brez konkurence, v lepem mestu na Hrvaškem, na prodaj zaradi prevelike obremenitve in bolezn. — Foto Vlasta, Bos. Novi. 423

KLIŠEJE

ENO
VEČERJNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

IZVRŠILJE VSE VRSTE TISKOV
PREPROSTE IN NAJFINIŠE

Najboljši vodnik po radijskem svetu je „NAŠ VAL“

sporedi evropskih postaj na vseh valovih, strokovni članki, roman, novele, novice s radijskega in televizijskega sveta, filmski pregledi, nagradni natečaji, smešnice.

Izhaja vsak petek in je tudi lepo ilustriran!
UPRAVA: Ljubljana, Knašjeva ulica 6.
Mesečna naročnina samo 10.— dinarjev!

KUPIM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5.— Din.

KUPUJEM IN PRODAJAM
abjane čevlje, moške obleke in perilo. Klavžer, Vošnjakova 4. 421

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5.— Din.

MOTORNO KOLO
NSU 500 ccm OHV, štiri prestage, z električno razsvetljavo in baterijskim vžigalom, cca. 7 tisoč kilometrov vožnje, v brezhibnem stanju, zelo ugodno proda Stranjsky Oton — Tržič, Predilniška ulica 1a/II. 422

FIZIO ZA KUHO
dobite poceni pri
SEVER & KOMP.
Gospodstvska cesta 5. 13. L.

OREHOVA JEDRCA
nova, sortirana cvetlična med m medicio dobite najceneje v
MEDARNI
Ljubljana, Židovska ul. 6. 2. L.

PREMOG
KOKS - DRVA
nudi

I. POGAČNIK
BOHORICEVA 5 — TEL. 20-59
Postrežba brezhibna!

Umrli je naš ljubljani, najboljši soprog, očka, brat, zet, svak in stric, gospod

Dr. PAVEL GROŠELJ

profesor Mestne ženske realne gimnazije in honorarni profesor
medicinske fakultete Univerze kralja Aleksandra I.

Nepozabnega pokojnika bomo spremlili k večnemu počitku v ponedeljek 29. januarja ob 15. uri izpred mrliške veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska cesta 9) na pokopališču k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 27. januarja 1940.

DAVORINA roj. KARLINOVA, soproga;
VID, stud. med., sin;
RUDOLF in MARJA, brat in sestra
ter ostale sorodstvo

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1940.

od 3. — 8. marca

Vsa pojasnila daje:

ZVANIČNI BIRO LAJPCI-
ŠKOGE SEJMA BEOGRAD.

Knez Mihajlova 33/L.

In častni zastopniki:

Ing. G. TÖNNIES, Ljubljana,

Tyriševa 33 — Telefon 27-62.

JOSIP BEZJAK — Maribor,

Gospodska ul. 25. Telefon 20-97.

E. C. Bentley:

„Skok skozi okno“

ROMAN

Čez nekaj sekund sem pognal avto, pa sem ga zopet ustavil in v naslednjem trenutku mi je zaprlo sapo. Nekaj korakov od mene je ležal Manderson mrtve. Videl sem ga dobro, ker je sijala luna. Ležal je na hrbtu razprostrti rok, plašč in suknjič je imel odpet. A luna je obevala njegov mrtvaško blede obraz in srajco. Lunini žarki so se lomili v njegovih očeh in na njegovih zobeh. Bil je nedvomno mrtve. Gledal sem ga osuplo in nobene misli nisem bil zmožen. Nepremično sem zrl na pramenček krvi blizu Mandersonovega ušesa. Tik njega je ležal njegov klobuk, pri nogah pa samokres.

Mislim, da sem ga tako nepremično gledal samo nekaj sekund. Potem sem pa vstal drhtečih kolen, kajti zdaj mi je bila znana vsa resnica in spoznal sem vso velikost preteče nevarnosti. Ta blaznež ni hotel uničiti samo moje časti in svobode, temveč je smodel tudi mojo smrt. Smrt na večalnih. Ustrašil se ni niti tega, da si je končal življenje, življenje, ki so ga itak ogražale depresije. Zadržna pobuda za samomor je bila nedvomno peklenska radost, da bo s njegovim uničenjem tudi moje življenje. Zdelo se je, da je moj položaj brezupen. Če je bil brezupen že pri domnevi, da me je hotel Manderson označiti za

37

tolovaja, kakšen je bil šele zdaj, ko je njegovo truplo kazalo s prstom name, da sem morilec!

Pobral sem samokres in opazil, zdaj že zopet čisto mirno, da je bil to moj samokres. Manderson ga je bil nedvomno prinesel iz moje sobe ta čas, ko sem šel k avtomobilu. V naslednjem trenutku sem se spomnil, da sem dal nekoč na samokres vgravirati svoji začetnici in sicer na Mandersonovo pobudo, da bi samokres razlikovala od njegovega, ki mu je bil enak. Sklonil sem se nadenj in se prepričal, da je že mrtve. Nisem pa opazil prask na njegovih zapetjih, o katerih se je potem mislilo, da so dokaz borbe. Toda jaz ne dvomim, da se je Manderson opraskal namenoma. To je bil del njegovega načrta. Čeprav se za te podrobnosti nisem zmenil, je bilo jasno, da Manderson ni pozabil na nič, kar bi izključilo samomor in kar bi zadržnilo zanko okrog vratu. Gotovo si je prizadeval izstreliti kroglo na dolžino roke, kajti na njegovem obrazu ni bilo nobenih sledov opeklin. Rana je bila čista in krvavela ni več. Vzravljaval sem se in sečel okolnosti, govoreče proti meni. Pregovoril sem ga (kakor je dejal svoji ženi in tudi svojem hišnemu upravitelju, kar sem zvedel pozneje), da bi se odpeljal v jasni noči s me-noj na izprehod, s katerega se ni več vrnil. Ustrašljen je bil z mojim samokresom. Res je sicer, da nisem storil nobenega obremenilnega koraka več, ko sem spoznal njegov načrt. — Da nisem pobegnil, da se nisem preoblekel, niti skril denarja. Toda kaj naj bi počel z njim? Kakšno upanje sem imel? Kaj naj bi bil storil?

Dobre četrte ure sem hodil sem in tja ter razmišljal o položaju kakor pri šahu. Moral sem misliti logično in hladno, kajti od tega je bilo odvisno moje življenje. Pomisliti morate, da mi nekatere okoliščine niso bile znane. Ponujali sta se mi dve možnosti: Priljubljeni mrtvega, pripovedovati vso zgodbo ter zanesi se na moč nedolžnosti in resnice, obenem pa izročiti demante in denar. Ob tej misli bi se bil malone zasmel. Videl sem se, kako prenašam v hišo mrljica in pripovedujem povsem neverjetno zgodbo, ki je ni mogoče dokazati in v kateri igra glavno vlogo človek, moj smerten sovražnik, čeprav iz njegovih ust še nihče ni slišal o meni slabe besede. Mandersonova spretnost mi je povsod nastavila pasti.

Skrbno prikrivanje mrtnice je bila značilna poteza njegove taktike. Tako je mogel ravnati samo človek železne discipline.

Druga možnost je bila: izkoristiti položaj in pobegniti. Toda tu je bil mrljica! Nisem imel časa skriti ga tako dobro, da bi ga pri sistematičnem iskanju ne našli. Pa tudi če bi bil storil s truplom karkoli, bi bilo postavilo čez nekaj ur vso hišo na noge dejstvo, da se Manderson ni vrnil. Martin se bo spomnil na avto in poklical policijo. Na vse zgodaj zjutraj bi bile že vse ceste zaprte in brzojavno razposlana tiralica. Pristanišča in železniške postaje bi bile zastražene in morda bi se čez štiri in dvajset ur že vsa Evropa podila po mojih sledovih. Vsi listi bi pisali o Mandersonovi smrti. Ves iz sebe sem skušal izmisliti si zgodbo, ki bi se slišala verjetneje od

resničnosti. Mnogo mi jih je prišlo na misel, toda v vsaki je bila nevarnost. Povsod sem naletel na dejstvo, da sem povabil Mandersona na izprehod, s katerega se ni več vrnil živ. To se je dalo vsak čas dokazati. Ne da bi se zavedal, sem si večkrat ponovil Mandersonove besede, ki jih je izpregovoril vprčo svoje žene. Kar sem se zalotil na tem, da jih izgovarjam kakor Manderson. Izvohali ste, gospod Trent, da imam poseben talent za posnemanje. Skrbno sem si te besede večkrat ponovil — Marlowe je storil tako in Cupples ga je v presenečenju debelo pogledal — potem sem si pa mislil, da se Manderson ni vrnil živ. Manderson se vrne živ.

In že sem imel zasnovan načrt. Nisem čakal, da bi dobro premislil vse podrobnosti. Vsakega trenutka je bilo škoda. Dvignil sem truplo, ga stlačil v avto in ga skrbno pokrli. Vzel sem tudi klobuk in samokres. Nobene sledi nisem pustil. Ko sem se bližal domu, sem vozil počasneje in skrbno pregledoval cesto. Nič se ni ganilo. Odpeljal sem avto na odprto polje na cesti dobrih dvajset korakov od vrtnih vrat. Potem sem z Mandersonovim klobukom na glavi in s samokresom v žepu odvelel truplo čez cesto do vrat. Ni me bilo več tako strah kakor v prvih trenutkih in bil sem prepričan, da se bo vse dobro končalo, samo če bodo vzdržali moji živci.

Vse drugo veste.

Marlowe si je prižgal cigaro. Trent je gledal, kako je zagorela vžgalica in opazil je, da je Marlowu zadržala roka.

DNEVNE VESTI

— Elektrifikacija Slovenije. V tej zimi se je izkazalo, da elektrifikacija omrežja Slovenije, ki ga napajajo naslednje glavne elektrarne: Fala, Velenje, Trbovlje in Kranjske deželne elektrarne se ni popolno. Zaradi zime so se kalorične elektrarne zelo teško salagale s prenošom, med tem ko je obratovanje hidrocentralnih oviral led, na primer Fala. Izdelan je nov način za popravilo elektrifikacije Slovenije in po njem nameravajo kmalu zgraditi v Senovem pri Rajhenburgu kalorično centralo s kapaciteto 12.500 kilovatov. Centrala bo zgrajena neposredno pri senovskih premogovnikih, ki je tudi last Trboveljske premogovniške družbe. Zda je graje daljnovod od Krškega proti Rajhenburgu.

— Pomanjkanje celuloze za papir. Zadnje čase pomanjkuje v naši papirniški industriji celuloze za izdelovanje papirja. Zato se v Beogradu že čuti pomanjkanje domačega časopisnega papirja. Produkcija naših papirnic znaša povprečno 17.500 ton. Lani se je produkcija papirja zmanjšala. Da zadnje čase pomanjkuje pri nas papirja, je treba pripisovati temu, da uvažamo iz Nemčije in Slovaške okrog 20.000 ton celuloze na leto, čeprav imamo že tri tovarne za celulozo. Naša papirniška industrija ne izkorišča svoje kapacitete in tako je predlanskim obratovala samo z 53% kapacitete.

— Lanski pridelek vina v Sloveniji. Lanska letina je bila nekoliko boljše kakor predlanski. Na površini 27.244 ha so pridelali 448.017 hl vina, predlanskim pa na površini 27.088 ha 394.481 hl. Lani je znašal pridelek na hektar 16,5 hl, predlanskim pa 14,7 hl. Površina vinogradov se je povečala za 0,4%, pridelek pa za 12,4%. Po količini in 12,2% na ha.

— Vzroki alkoholizma med našim narodom. V sobotnem članku pod tem naslovom je tiskarski škrat napravil nekaj napak ki jih popravljamo. Drugi stavek ptega odstavka bi se moral pravilno glasil: »Nikakor ni res, da so ljubljanske gostilne ob sobotah in nedeljah prepolne pijancev. Res je, da so dobro obiskane, res pa je tudi to, da v večini ljubljanskih gostiln ob sobotah in nedeljah pradedajo prijetne družbe, ki niso pijane, ampak iščejo po napornem tedenskem delu samo malo razvedrila.« Tiskarski škrat je ponarjal tudi pri zadnjem stavku zadnjega odstavka, ki se mora pravilno glasil: »Polnost oblastev je, da pijanec s silo zakona onemogoči rjandevanje.« Žalost vzgojiteljev na deželi pa, da z dobro vzgojo, krepe mladino fizično in duhovno ter ji tako vsepolni čimvele odpornosti proti vsem izkušnjam in težavam, ki jo čakajo v življenju.

— Tudi na Japonsko izvažamo aluminij. V Šibenik je prispela italijanska ladja »Monte Piano«. Na njo bodo nalozili 9 valonov aluminija, ki ga odpošljejo na Ja-

ponako. Ta aluminij so izdelali v tovarni aluminija v Lozovcu pri Šibeniku.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo smerno mraz, večinoma oblačno vreme. Včeraj je deževalo na Kumboru. Najvišja temperatura je bila v Kumboru 12, v Dubrovniku 9, v Splitu 7, na Visu 5, v Ljubljani 0,4, v Zagrebu in Beogradu —1,0, v Mariboru —1,7, v Sarajevu —2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763,5, temperatura je znašala —3,8.

Iz Celja

— Zanimivo predavanje: Na ljudskem vseučilišču bo predaval d. evi ob osemh g. Viktor Pirnat iz Ljubljane o temi »Finska — dežela tisočerih jezer«. Predavatelj bo prikazal mnogo lepih skulpturnih slik.

— Prijavite vozila! Vsi lastniki motornih vozil, tujih, domačih, ki so prišli v našo prijavilo svojih vozil za leto 1940, naj storijo to takoj, ker poteče rok za prijavo v sredo 31. t. m.

— Na dan sv. Save je opravil prota g. Bulovan v pravoslavni cerkvi službo božjo ob prisotnosti predstavnikov vojaških in civilnih oblastev in uradov 601. korpe-racij in društev ter mnogih pravoslavnih in drugih vernikov. Po službi božji je krenila procesija v telovadnico 1. drž. narod-ne šole, kjer se je pričela ob 10.30 šolska pioslava. Prot. g. Bulovan je opravil ob-širno blagoslovitev vode in rezanja kolača, nato pa je prečital krasno predavanje žičkega episkopa dr. Nikolaja Velimirovi-ča o nacionalizmu sv. Save. Prisotni so zapeli himno sv. Save. Sledile so učinko-vite deklaracije 6 dekile in 1 dečka. Po pravlavi se je vrnila procesija v cerkev.

— Neposredna služba. Pred dnevi je 17letna sluškinja Franciška Z. iz Celja, ki je stanovala na Mariborski cesti, ukradla svojih stanovalni 3050 din in izginila. Del ukradenega denarja je uporabila za nakup oblek in drugih stvari. Policija jo je kmalu izsledila in aretirala. Pri njej so našli še 1808 din.

— Celjski šahovski klub je prire-dil v petek zvečer brzoturnir za prven-stvo v mesecu januarju. Prvak je postal g. Slavko Cijan. Ki si je priporil vseh 11 dosegljivih točk. Drugo mesto je zasedel g. Mirko Fajz s 8 točkami in pol, tretje pa g. inž. Srečko Šajkovič s 8 točkami.

— Dve nesreči. V petek popoldne se je 41letni čimnar Franc Špitar s Ložnice pri Zalcu v neki gostilni v Laškem spril s gostilničarjem. Gostilničar je sunil špi-tarja iz gostilne pri čemer je padel špi-tar tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo pod koleno. Istega dne je padla 10letna delavčeva hčerka Anica Kostoma-jeva z Ljubljane pri Celju v šoli tako ne-srečno, da si je zlomila levo nogo pod koleno. Oba ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnico.

orožniško postajo v Studenci, kjer je za-devo prijavil. Sedaj so orožniki Koojano odvzeli državnemu toilstvu, ker je Jan-čarja zapri v svinjak.

— Razne vesti. V Salomonovo trgovino z dežniki na Aleksandrovi cesti 10 sta proti večeru prišla neki možki in neka ženska, ki sta izbirala dežnike. Kupila nista ničesar, pač pa je trgovca opazila, da je neznanec pod p'adom skril 150 din vred-en dežnik. Poklicala je stražnika, toda med-tem jo je tat že odkuril. Sedaj ga išče po-licija. V Prečal ulici je neki brivec na-padel tekatilnega mojstra Oskarja Miljav-ca ter ga s pestjo udaril s tako silo po

obrazu, da je Miljavec dobil prečahnje po-skodbe. Zedeva se bo končala pred sodniki.

— Na Glavnem trgu je enovredni val po-dri 25letnega delavca Ivana Damila, ki se je peljal s kolesom. Dami si je pri padcu zlomil levo in so ga morali odpeljati v mariborsko splošno bolnico. — Zasebniki Ernestini Pavlače s Koroske ceste je do-slej še nehan zapel izmakljal na Vodni-kovem trgu denarico, v kateri je bilo okoli 30 din gotovina.

— Mariborsko vreme. Vremenska napo-ved pravi, da bo oblačno in vetrovno vre-me, v planinah morda sneg. Včeraj je bi-la najvišja temperatura —10, davi —11,1.

znajali klubovi dohodki v preteklem letu 83.242,70 din izdatki pa 83.072,50 din. Ola-sarje je dobil klub v preteklem letu 31.215 din, dohodki posameznih sekcij so znašali 38.237,50 din, prodaja mlačov je virja 6.212,70 din. Izdatki za posamezne sekcije so znašali: nogometna sekcija 42.092,25, lahkoatletika 6.278 din, kolesarska 31.850, šahovska 3.240,50, zimskosportna 3.382,75. Vse sekcije so bile pasivne in sicer nogo-metna za 12.005,25, lahkoatletika za 5.594, kolesarska za 433,50, šahovska za 885,50, zimskosportna pa za 3.087,75 din. Prilaganj-kij sekcij se je kril predvsem iz dohod-kov članarin. Vrednost nepremičnin zna-ša 226.905,25 din, vrednost inventarja po-sameznih sekcij pa 36.800 din, tako da je celotno klubovo premoženje z odpisi dne 1. januarja 1940 273.705,25 din.

Naposled je poročal g. Vras o akciji gle-dati obvezni, ki je popolnoma uspešna. V imenu nadzornega odbora je g. Bačnik predlagal razrešnico s posebno zahvalo gospodarju, tajniku in blagajniku, ki je bila tudi soglasno sprejeta.

Pri volitvah je bila soglasno izvoljena naslednja nova uprava: inž. B. Uran, pre-dsednik; Evstahij Jošič, I. podpredsednik; Emil Hübl II. podpredsednik; Josip Janšo I. tajnik; Gaspar Arčič II. tajnik; Franc Počepčan I. blagajnik; Franc Radej II. blagajnik; Andrej Janžekovič I. gospodar; Drago Čufek II. gospodar; Josip Fiser, Franc Guzik, Ernest Fraages in Rudolf Steinbühler, odborniki. Načelniki sekcij: nogometna Josip Konrad, lahkoatletika F. Počepčan, kolesarska Vinko Glavič, zimskosportna Ignacij Pirnat, teniška Gvido Mazi, šahovska Franc Knechtli. Nadzorni odbor: Josip Blažič, Ludvik Prebil, Josip Bačnik in Martin Veselko. Razrešnice: inž. Jože Zavrtnik, inž. J. Vidic, dr. A. Koren-čan in Josip Majcen.

Pri skupajstvih sta obeni obor pozdra-vila g. Bačnik v imenu UNJB ter g. Hübl v imenu »Drave«. Naposled je predsednik g. inž. Uran izročil najuspešnejšo nogo-metno v preteklem letu vratarju špangorja krasno in dragoceno darilo kavararja g. Jošipa Majcena. Po dnevrem trajanju je predsednik g. inž. Uran zaključil zborova-nje naših zaveznih železničarjev sportni-kov, ki je pokazalo, da vladata v njihovi organizaciji vzorna disciplina in harmo-nija. Novo izvoljeni odbor nam jamči, da bo SK železničar tudi vnaprej močan ste-ber narodno-obrambnih prizadevanj na naš severni meji, kakor je bil doslej.

Iz Šoštanj

— Občni zbor mestnih gasilcev. Pred dnevi je imela gasilska četa v šoštanju svoj 61. redni občni zbor. Udeležba član-stva je bila skoraj polnoštevilna, razvešča-ljive pa so bile tudi številke in bilance lankega dela. Četa si je nabavila nov ga-silski in reševalni avto, ki je moderno opremljen in bo lahko zadostila vsem šo-štanjim gasilcem in reševalnim svir-ham. Klub nakupu avta je ostal gmotni položaj čete trden. Blagajniško poročilo izkazuje v preteklem letu 84.454 din do-hodkov in 76.388 din izdatkov. Pogrebni odsek sam je imel 64.587 din dohodkov in 63.078 din izdatkov. Četa je izpopolnila orodjarno, obnovila svoje prostore in se tehnično urenila. S požari je k sreči imela samo dvakrat opravka. Iz tajniških zapiskov je razvidno, da šteje mestna gasilska organizacija 41 izvršilcev in 120 podpor-nih članov. Pri volitvah je bila izvoljena za dobo dveh let naslednja uprava: pre-dsednik Zeliš Franc, poveljnik Grebenšek Franc, tajnik Fuchs Beno, blagajnik To-ter Anton, orodjar Kajha Anton, podpo-veljnik Bolha Rudolf, tajnik poveljstva Koradej Antos; oddelci vodje: Njvka Ivan, dr. Korun Ferdo, Marko Kumer, Nadzorni odbor: Polane Miha, Kumer Ivan, Mernik Franc, Rihard Müller.

— Lepi števiki. Na področju šoštanj-skega sodnega okraja so lani pokadili to-baka za 2 milijona in 437.612,75 din (pred-lanskim za 2.322.571 din). Mesečno so povprečno konsumirali za 200.000 dinarjev tobaka.

— Pod zgornjim afriškim solncom. V nedeljo 3. febr. zvečer bo priredilo Sokol-sko društvo veliko maskerado. Vojaska godba, nagradno tekmovalni mask, lepa dekoracija. Začetek ob 20.

— Šahovski klub stopa v deseto leto. V sredo zvečer so se zbrali šoštanjski šahisti, včlanjeni v šahovskem klubu k svoje-mu običnemu sboru. Odkar obstaja klub, so se šahovske deske v šoštanju zelo raz-množile. Ljubiteljev šaha je vedno več. Zlasti med mladino. Sedaj pripravljajo klub proslavo svoje 10letnice s prireditvijo več-jege obsega. Novi klubov odbor je nasled-nji: predsednik Robinčak Srečko, pod-predsednik Kermauner Boris, tajnik To-ter Franc, blagajnik Mov Ivan, gospodar Gor-šič Mirko itd.

Iz Slovenjgradca

— Banovinska bolnišnica v Slovenj-gradcu v l. 1939. V l. 1939 je bilo v bol-nišnici ozdravljenih 3.020 bolnikov in si-ker 1627 bolnikov in 1938 enak. Od prej-snjega leta jih je ostalo 118, na novo sta bila sprejeta 2902 bolnika. Odpusljeni je bilo 2804 bolnikov, umrlo pa je 106 bolni-kov. Ob koncu leta je ostalo v oskrbi 110 bolnikov. Umrljivost je znašala 3,8%. Oskrbovalni dni so bolnike je bilo 43.501. Vsak bolnik je bil oskrbovan povprečno 17 dni, vsak dan pa so oskrbovali povpre-čno 133 bolnikov. Število sprejetih bolni-kov je v zadnjih letih znatno naraslo. L. 1935 je bilo sprejetih 1930 bolnikov, l. 1936 2107, l. 1937 2.596, l. 1938 2.781, l. 1939 2.902 bolnika. Imed 8.090 bolni-kov v l. 1939 se jih je zdravilo v kirurgi-čnem oddelku 1.039, v internem 1.801, v infektološkem pa 108. Operacij je bilo 1.080, porodov 121, ambulantnih pregledov pa 736.

— Slovenj Gradec potrebuje reševalno postajo. Vsa mesta imajo reševalne po-staje, le naše je še vedno brez nje, čeprav se je že večkrat pokazala potreba. Pred meseci o priliki nastreže na postaji so se vsi prisotni vpraševali, kdo je poklican ponesrečenko odnesti v bolnišnico, rešitve tega vprašanja pa niso našli. Če bi imeli reševalno postajo, bi poklicali reševalce, ki bi odnesli ponesrečenko in jo prikrili morda radovednešem. Kako pomagati? Gasilska četa naj organizira poseben od-delek, ki naj s pomočjo občine dobi pre-dvsem nosila in obvezila za prvo pomoč. Propoziciji smo, da bo nova uprava gail-ske čete to nalogo prevzela in jo rešila svede s podporo občine.

— Prijavite svoje vozila. Dne 1. jan-uarja 1940 poteče rok za prijavo avtomob-lij, tujih, domačih, motornih koles, potniških in tovornih avtomobilov.

Tragična smrt v snežnem grobu

Posestnika Jos. Ranerja z Rošpota ter njegove žene je zasul ogromen plaz — Šelo po treh dneh pojasnjena bridka usoda

Maribor, 28. januarja

Dopokline okoli 9. je prišla k posestni-ku Mariji Hauptmanovi iz Rošpota 6 letna Anica, hčerka sosedu Josipa Ranerja, ki ima v Rošpotu št. 78 na severovzhodnem obronku Sv. Urbana lepo domačjo. De-klacije je bilo premreženo. Prošla je Ma-rijo Hauptmanovo, naj bi prišel k njim kdo, ki bi požagal in posekal nekaj drv, ker je pri njih strašno mraz. Posestnica Hauptmanova je ugodila prošnji male Anice in je poslala k Ranerjevemu svoga-sinu Ferdinandu. Ko se je Ferdinand Haupt-man približal domači Ranerjevih, je ta-koj opazil, da je potegnena gaza le do ri-že. Zdelo se mu je to čudno, ker je posest-nik Raner večino poskrbel, da je bila pot do konca očistena snega. Zle slutnje, ki so ga prevzele, so se stopnjevale ko je stopil v hišo Ranerjevih. Videl je, 87letno babo Marijo Ranerjevo, mater posestni-ka Josipa Ranerja, kako je bila vsa pre-mrežena opazil, je kako se 4 otroci v mrazu stiskajo drug k drugemu. 10letna Mitka, 9letna Anica, 6letna Anica in 3-letni Ivanček Otroci so dejali Ferdinandu Hauptmanu, da ni bilo pri njih že tri dni nič zakurjeno, ker ni bilo ateka in namn-oe že od četrtika domov. Ferdinand Haupt-man je zasuluti nesrečo in je takoj pohi-tel domov k svoji materi, ki ji je razodel svoje zle slutnje. Hauptmanova je šla k sosedom, ki so se sbrali potem pri Raner-jevi domači. Prispel je tudi oče Raner-jeve žene, posestnik Ivan Šori iz Rošpota, ki je skupno s kamniškimi županom Lo-renčičem prečel razkopavati ogromen plaz, ki je v širini 80 do 100 m zgrmel s strmi-ne v dolino in obstal kakšnih 100 m pod rizo v bližini Ranerjeve domačije.

Iz snežnega kupa je molela noga vola. Tam so pričeli kopati. Izkopali so naj-prej vola. Ko so kopali naprej so izkopali 4letnega posestnika Josipa Ranerja, po-tem njegovo 29letno ženo Marjo in še druge vola. Sedaj se je pojasnila groz-na tragedija, ki je uničila dve mladi življenji.

Se v četrtki popoldne je dve namreč po-sestnik Josip Raner s svojo ženo čelit pot, ki vodi od domačije navzdol ob str-mem obronku. Vpregla sta vola, ki sta po-

Smrtna žrtev mraza

Pred šolskim postopkom v Planici pri Framu so našli osamstveno v snegu sta-rejšo žensko, ki so jo spravili v stanovanje šolske upraviteljice Josipine Moseh, kjer so jo akusali s umetnim dihanjem obuditi k zavesti. Vsa prizadevanja pa so ostala zaman. Naredena ženska je ob 5. jutraj umrla. Poklonal zdravnik je ugotovil, da je smrtna. Prelukava je ugotovila, da je neznanka identična s 62letno delavko Ma-rijo Gabrijan iz Sv. Jurija ob Posneli, ki je s svojo sestro Franciško šla peš od Sv. Jurija ob Posneli v Planico, kjer je iskala stanovanje in zaslužek Franciška Gabrijan je našla prenočišče pri nekem bratranec, medtem ko je Marija Gabrijan šla naprej, da bi obiskala mnagega posest-nika, pri katerem je hotela prenočiti, toda zaradi onemoglosti je tik pred šolskim po-skopom v Planici obležala v snegu in smrtna.

Pomagajmo graditi obrtniški dom v Mariboru

Vsakoletni obrtniški ples gre v prid sklada za gradnjo obrtniškega doma — Več mesarskih pomočnikov

Maribor, 28. januarja

Lepo in okusno so naši mariborski obrt-niki okrasili dvorano v Narodnem domu, kjer je bil snodi tradicionalni ples mariborskih obrtnikov. Tudi letošnji obrtniški ples je pokazal, da smo naši obrtniki pri-pravili priročno, toplo okolje, kjer poteka vasa v domačem, zabavnem razpoloženju. V pestrnem vrvenju so si sledili ob posko-bnih zvokih godbe posamezni plesi, navi-jala se je iskrena družabnost in udobno po-čutje, saj so prireditelji poskrbeli za vse, kar Mariborčanom prija. Mariborčani so v lepem številu posetili tudi letošnji obrt-niški ples, saj se zavedajo, da pomagajo s tem graditi obrtniški dom v Mariboru, v katerem hočejo mariborski obrtniki, organizirani v Slovenskem obrtnem društvu, osredotočiti vse svoje stanovsko, strokovno in organizatorno delovanje. Čisti dohodek vsakoletnega obrtniškega plesa gre v sklad

za gradnjo obrtniškega doma, ki vsebuje že lepe disocake.

Za lep uspeh snodičnega obrtniškega plesa v Narodnem domu so si pridobili zasluge vsi člani pripravljavalnega odbora in nesebični sodelavci z načelnikom društvenega ve-selničnega oddelka g. Petrom Šenkom na čelu ter z g. F. Horvatom in B. Lešnikovo, ki sta vodila učinkovita dekoracijska dela. Prijeten početak na snodič prireditvi je najboljša propaganda za vse prihodnje pri-reditve naših mariborskih obrtnikov.

V okrašenih prostorih pri Gambriju pa so imeli svoj tradicionalni ples mesarski in klobašičarski pomočniki. Čisti dohodek zabavnega in prijetnega večera gre v korist pomočniškemu podpornemu skladu.

Tako se je snedel Maribor v polnem teku predpustnega veselja in vrvenja. Ma-riborčani se zavedajo, da je treba izrabiti letošnji predpust, ker je zelo kratke.

1608 sportnikov SK Železničarja

Manifestanten občni zbor ene največjih sportnih orga-nizacij v državi — Počastitev vratarja špangorja

Maribor, 28. januarja

Ena izmed največjih sportnih organizacij v naši banovini SK Železničarja je imel svoji v dvorani na stadionu ob Trški cesti svoj 13. redni letni občni zbor, ki ga je otvoril in vodil zaslužni predsednik inž. B. Uran. Po uvodnih formalnostih so od-pobljali vdanostno »brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II., pozdravni brzojavki pa ministru za telesno vzgojo naroda in prometnemu ministru.

Zatem se je inž. Uran spomnil v pretek-lem letu umrlih članov, katerih spomin so navzoči počastili s klicem »Slava«. Predsed-nik je nato opisal klubovo delovanje v pre-tekli poslovni dobi, kakor so sledila poročila posameznih funkcionarjev.

Tajniško poročilo je podal g. Janšo. Klub šteje 1608 članov, za 93 več kakor v l. 1938. Delo posadnih sekcij je bilo v preteklem letu na višini. Uprava je v pretekli poslovni dobi posvetila vse svojo pozornost sanira-nju klubovih financ in ji je uspelo poravnati vse dolg pri Kreditni družbi, za ka-tere je plačala visoke obresti. Dolg ob zaključku poslovnega l. 1938 45.644 din se je zmanjšal v l. 1939 za 13.162 din, da je ostalo še din 32.482 brezobrestnega dolga. Uprava igra v preteklem letu ni izvršila celotnega programa, ker v začetku leta ni mogla zbrati potrebnih sredstev, posneje pa so nastopile izredne razmere, ki so onemogočile redno sportno življenje.

Iz poročila načelnika nogometne sekcije Knechtli je razvidno, da je prvo močvito odigralo 33 tekem, rezervno 13, mladinsko pa 15 tekem. Nogometna sekcija ima 213 izvršujočih članov.

Za teniški odsek je poročal načelnik G. Mazi. Teniški odsek raspotega s tremi do-brimi igrišči. Članov ima 43, ki so se ude-ležili raznih turnirjev in dosegli prav zado-voljne rezultate.

Šahovski odsek, za katerega je poročal g. Knechtli, je priredil julija 1.1. turnir za prvenstvo Maribora, ki je uspel nad vse pripravljenosti. Razna tega je priredil še druga tekmovalnja, pri katerih so člani dosegli lepe uspehe.

Za zimskosportni odsek je poročal na-čelnik Pirnat, kakor je podal svoje poro-čilo g. Glavič, ki je poročal za kolesarski odsek. Tudi ta sekcija ni mogla razviti svojega delovanja tako, kakor je bilo za-misljeno. SK Železničarja si je s vsemi svo-jimi sekcijami, med temi tudi Kolesarsko, našel nalogo gojiti zdrav sport v strogo nacionalnem jugoslovenskem duhu in za-radi tega ni in ne bo dovolil, da bi se njegovi člani vmešavali v politiko. Taki virski so tudi privedli do izrednega ob-čnega zbora Mariborskega Kolesarskega podzveza in izvolitve novega predsednika. Kolesarska sekcija SK Železničarja je v preteklem letu pridrla s dirke, ki so vse prav lepo uspela. Razen tega so klubovi člani startali na mnogih drugih dirkah ter si osvojili lepe favorite.

Za lahkoatletski odsek je referiral g. F. Počepčan. Klubovi člani so startali na tek-mi za državno prvenstvo in v treboju mest Ljubljana, Zagreb, Beograd, kjer so člani SK Železničarja zaslojavili barve Ljubljane. Po snodič mariborskih atletov je Ljubljana smagala, toda listi so poročali le o uspehih Ljubljancev ter poudarili njihove vrline, nasprotno pa niso poudarili Mariborčanov. G. Počepčan je v svojem poročilu grajal voditelje slovenske lahkoatletike, ki s svojim separatizmom šenejo našo atletiko, ki je za tako idejno višino, naravnost v prepot.

Iz poročila gospodarja g. Arčiča in bla-gajnika g. F. Počepčana je razvidno, da so

Maribor je svečano proslavil sv. Savo

Prodoren uspeh svetosavskega koncerta

Maribor, 28. januarja

V sobotni številki smo poročali o sloves-nem potoku dopoldanske svetosavske pro-slave, snodi pa je bil v polni veliki dvorani Sokolakega doma tradicionalni svetosav-ski koncert s skrbno izbranim sporedom. Vabilu prirediteljev, ki so koncert temeljito in spretno pripravili, se je odzvalo mnogo številno občinstvo. Nad odrom je visela učinkovita ter lepa slika sv. Save. Med navzočimi so bili predstavniki mariborskega nacionalnega in društvenega življenja ter drugi oddelki, med njimi poveljnik mariborskega vojnega okrožja polkovnik Radovanovič, poveljnik 46. pešpolka polkovnik Božović, podpolkovnik S. Gašić, mestni župan dr. Juvan ter sreska načelnik dr. Silika in Elletz.

Učinkovito so vojaški godbeniki pod vo-dstvom kapelnika kapetana Jiranka odvi-rali Jirankovo »Fantasijsko jugoslov. narod-ni pesmi« in »Srpski venec«. S polnim, prodornim glasom je zapel naš operni tenor Anatol Manoševski, ki ga je spremljal na klavirju prof. dr. R. Klasič, Hrističev

»Elegije«, Frohazkovo »Zvezde žarijce« in Hatzejevo »U Turčinu dulvodica«. Sloves umetnikov sta utrdila in poglobila ravnatelj matične glasbene šole Otton Bajde in naš odlični pianist prof. dr. R. Klasič, ki sta dovršeno izvajala izbrani sklad. (Ključ: »Scherzando«, Glasovni: Chant ministrel in »Španska serenada«). Ob zaključku so nastopili pod vodstvom svojega dirigenta prof. U. Vrabca še pevci »Jadrana-Nanosac« in sicer v enotno krojenih, ličnih oblikah. Ubrano in skladno so odšli vrsto izbranih pesmi in zaključili s himno sv. Savi.

Vsi sodelujoči in nastopajoči so bili de-ležni pripravnega, navdušenega ploskanja ter odobravanja občinstva. Krasno uspele koncertu je sledil prijetno živahen dru-žabni večer, ki ga je otvoril polkovnik Radovanovič s kraljevskim kolom. Večer je potekel v tradicionalnem duhu svetosav-ske topline in prisrčnosti. Vsi, ki so sode-lovali pri pripravah letošnje svetosavske proslave v Mariboru, zaslužijo pohvalo in priznanje za nesebično, požrtvovalno delo.

Mariborske in šolske novice

— Vodnikova družba ponovno prost vse člani, ki so plačali članarino za leto 1939 pri pol. šol. upravitelju Franju Cvetku, naj dvignijo letošnje knjige pri upravitelju Učiteljskega doma g. Ivanu Lovšetu, Ko-marjeva ulica 41.

— Zaradi ukinitve brozjavka 501-603, ki je odhajal iz Maribora ob 2,43, bodo mariborske pošte odpravljale vse pošiljke v smeri proti Ljubljani in Zagrebu ob 30.58. Zaradi tega se bodo izpravljevali poštni nabiralniki 30 minut prej kakor do-slej.

— Novi grobovi. Umrja je zasebnica Marija Vrecl, stara 75 let, stanujoča na Pobrežju, Aleksandrova ulica št. 76. — V Nasipni ulici na Pobrežju je umrl posest-nik Franc Springer, star 75 let. — V 63. letu starosti je umrla ga. Elizabeta Hötzel. — Zalujodni naše globoko so-žalje!

— Odpri roke, odpri srce... V težkem položaju se je znašel bivši bolničar, ki je sedaj brez dela in brez zaslužka. Njegova družina mnogo trpi. Dobra sreča se napro-sajo, da mu priskorijo na pomoč. Darila v blagu in denarju sprejema iz vjudošnosti uprava našega lista v Mariboru.

— Nočno lekarni ko službo imata tekoči teden Vidmarjeva lekarna pri sv. Arelu na Glavnem trgu 20, tel. 20-05, in Savo-vova magdalna ka lekarna na Kralja Pe-tra trgu 3, tel. 22-70.

— Faberki. »Delavska politika« poroča: »Uprava Narodnega gledališča je dovolila 500dnotni prupst pri vstopnih vsem de-lavcem in nameščencem. To je hvala vred-na uvidenost. Ni pa razumljivo, kako je mogla dati gledališka uprava bloke, ki upraviteljejo do nakupa vstopnic po sni-žani ceni samo upravi knjižnice »Delavske zbornice«, kamor ogromna večina organi-ziranega delavstva sploh ne zahaja, ne glede na to, da uprava knjižnice niti ni v stanu pravilno ugotoviti, ali je ta ali oni delavec s svojimi prispevki pri organizaciji v redu. Tako kontrola bi mogla brezhibno vršiti samo strokovna organizacija, kate-re član je dotični delavec ali nameščenec. Ali pa forum, v katerem so te organizacije združene, kakor je na primer krajevni medstrankovski odbor v Mariboru za orga-nizacijo UPRAV. Gledališka uprava bi s-to-rila prav in pametno, ako bi navezala

stike naravnost s strokovnimi organizaci-jami. Ne samo, da bodo na ta način pre-predene vsake zlorabe, bo tudi indirektno pripomogla k propagandi za gledališče med delavstvom in nameščenci. Tako kot je stvar urejena sedaj, ne more mnogo ko-ristiti niti delavstvu niti gledališču. Ni-ka-kor ne gre, da bi z znižano vstopnico za gledališče silihi delavce k obisku knjiž-nice Delavske zbornice, kamor ne marajo zahajati. — Več strokovno organiziranih delavcev.

— Razgibano življenje je bilo včeraj ob vmožju Pohorja, po pobojah Meljskega hriba, ob Treh ribnikih in proti Kamnici. Na vse strani so se razkropili nesešeti di-tarci in tankarji. Mariborska mladina je hotela tudi včerajšnje nedeljo temeljito izkoristiti. Seveda se je pridružila mladini tudi starejša generacija vnetih smučarjev. Živahno je bilo tudi vrh Pohorja, kamor so se podali mariborski zimski sportniki in navdušeni planinci še v soboto popo-dne. V noči na nedeljo je namreč spet na-latal sneg in ga je spadalo za 6 cm. Skupna višina snega v ravnini je bila več-raj 46 cm, minimalna jutrnja tempera-tura —4,6.

— Volovska dirka okoli mariborske ulice. Iz mestne klančine je ušel vol, ki je v divjem tempu dirjal po Ulici kneza Kocija preko Glavnega trga v smeri Kam-nice. Na koncu Koroske ceste je podirja-nega vola ustavil stražnik. Medtem je pri-šel tudi lastnik vola, ki je žival spravil zopet nazaj v klančino. K sreči volovska dirka ni povzročila nobene nezgode.

— Razbarjati dogodek se je pripetil v Hrastju pri Limbuži. K 42letnemu posest-niku Mihailu Kocijanu je prišel brezposelni mlinsariki pomočnik Anton Jančar, stan-jujoč v Lovski ulici 27 na Pobrežju, ki je bil izpuščen iz tukašnje jeznice, kjer je pre-stal 5mesečno zaporno kazen zaradi pretepa. Pri Kocijanovih je Jančar iskal svojo bivšo priateljico, s katero ima nezakonskega otroka. Ki bi ga rad videl, toda dejal so mu, da bo otroka šele tedaj videl, kadar bo zanj razburil in plačal. To je Jan-čarja tak- razburilo, da je navzli na Kocijanovo ženo, v

Po katastrofi v Polhograjskih dolomitih še nekaj podrobnosti o smrti dveh delavcev pod snežnim plazom

Log, 27. januarja
Z razumljivo naglico se je razširila novica o strašni nesreči pri potoku Soupatu v Polhograjski dolini. Strah pred plazovi se je še povečal, zlasti ker se je pričel sedaj, ko je nastopila odjuga, sneg vsipati z vseh koncev in krajev in je previdnost še posebno umestna.

Znane so sedaj tudi nekatere podrobnosti o tragediji, ki se je odigrala v sredo dopoldne. Stanonik je šel po hode s šestimi ljudmi in prav toliko konji in samimi. Do nesreče je prišlo že potem, ko so se vozovi, naloženi s hlodi vračali nazaj domov proti Logu.

Kraj nesreče je izredno opasen. Na eni strani je strmina na drugo stran pa breg, kakih pet metrov skoro prepad. Priče katastrofe vedo prav za prav kaj malo povedati, kako jih je zagnil plaz. Dogajalo se je vse z naravnost nepojmljivo naglico. Plaz širok okrog 100 m in je dosegel z višine dobrih 70 m in je dosegel ljudi, preden so se prav za prav zavedli nesreče. Sani, ljudi in konje — vse je plaz potegnil s seboj v globino in jih zasul. Gospodar se je rešil na podoben način kakor par dni prej Janez Božnar. Prijel se je za neko drevo in se vlekel potem od veje do veje, dokler ni zlezal na površje.

Eden izmed hlapcev se je preril iz snega skoro istočasno.

Kraj nesreče je oddaljen 1 km od vasi Loga, pa je bila zato pomoč sorazmerno hitra. Temu dejstvu tudi pripisujejo, da ni bila nesreča še večja. Eden izmed konjev je sam preril do površine, stiri so morali izveči ljudje, a eden je kakor smo že poročali, poginil.

Ljudje pod snegom niso ležali daleč narazen. Oba pod snegom zadušena moška sta bila prav tesno skupaj, vsi ljudje pa, ki so jih odkopeli, so bili prevrnjeni tako, da so imeli noge v bregu, a glave spodaj.

Poleg Stanonika, Mraka in Miklavčiča so bili žrtve nesreče še Janez Podobnik iz Hotovalj, 28 let star, Cadež Franc iz Žirov, star 18 let, Strehar Slavko iz Fužin, star 20 let vsi trije hlapci in Andrej Kovač 26letni delavec z Loga.

Stanonikovi ljudje so šli po les okrog 7. zjutraj plaz pa jih je zasul ob pol 9. Ko so jih spravili na plan, so bili vsi zelo prestrašeni. Zdravnik je prišel nekaj pozneje.

Pod snegom umrli Miklavčič je bil rojen 3. marca 1. 1914, njegov drug, France Mrak pa 1. 1905. Pogreb obeh ponesrečencev je bil ob 8. na pokopališču v Škofji Loki.

Preiskava o velikih davčnih utajah

Pomočnik finančnega ministra dr. Filipčan je poslal v Piroto posebno komisijo strokovnjakov, ki bodo pregledali poslovne knjige tovarne »Tiger«, ki izdeluje obuvale iz gume. Lastnik tovarne je bivši dr. Stojanovičev poslanec Dimitrije Mladenović. Komisija je doslej ugotovila, da je podjetje prišlo za 10 milijonov dinarjev davkov od leta 1933 sem. Za zadevo se je osebno zanimal podpredsednik kr. vlade dr. Maček, katerega je opozorila na slučaj tovarne »Tiger« posebna deputacija iz Pirota.

Židovski proces v Vojvodini

Pred okrožnim sodiščem v Petrogradu v Vojvodini je bila zanimiva razprava proti glavnemu tajniku Ljotičevca »Zbor« Miloradu Mojiću, ki ga je tožila zveza židovskih cerkvenih občin v Jugoslaviji. Mojić je namreč ponovno napisal v Ljotičevskem nemškem organu »Erwache« in v glavnem Ljotičevskem glasilu »Zboru«, da Židom pomaga pri njihovih kupčijah židovski Bog in da jim dovoljuje njihov talmud gojiti nečisto, zato Židje lahko brez drugega kršijo zakone nečisto. Tožbo je zastopal državni tožilec Branimir Milojević. Zveza židovskih cerkvenih občin pa njen predsednik in znan beograjski židovski odvetnik dr. Pops.

Obtoženi Mojić se je zagovarjal, da je pisal napade proti Židom v dobri veri, da bi posvaril katoličane pred njihovimi mahinacijami ter jih odvračal od poslovanja s Židovskim svetom. Pri citiranju talmuda se je posluževal nemškega in madžarskega prevoda te svete knjige Židov. Prečitana so bila obsežna izvedeniška mnenja profesorjev pravoslavne in katoliške teološke fakultete. Mnenja vseh so se strinjala v tem, da je razpolagal Mojić z apokrifnimi prevodi talmuda z izrazito protizidovskimi tendencami, ne pa z originalnim besedilom, ki nikjer ne odgovarja njegovim citatom.

Državni tožilec je obtožil Mojića, da je želel s svojim pisanjem židovskega Boga in sejal mržnjo proti židovski veri in Židom sploh. Obširen govor je imel dr. Pops, ki je naglašal, da so bili Židje v Srbiji vedno nacionalisti. S Srbi slavijo vse srbske nacionalne in kulturne praznike ter so se z njimi tudi borili v vseh vojnah. Mirno lahko reče, da je mnogo srbskih Židov, ki so

boljši rodoljubi, kakor so številni Srbi, ki so živeli pod madžarsko nadvlado v Vojvodini.

Sodišče je obsodilo Mojića zaradi žaljive židovskega Boga in vere pogojno na dve leti na globo 600 dni ali 10 dni zaporu.

Nova zbirka mladinskih pesmi

Mladinska pevska literatura se je poslednjih deset let silno pomnožila. Glavni razlog temu porastu so bili mladinski zbori, ki jim je dal posebno spodbudo najprej in najbolj Trboveljski slavček, ter so na široko razpredli svoje muzikalno in vzgojno pomembno delovanje. S tem pa so razumljivo pritegnili mnogo slovenskih skladateljev, ki se dotle za mladinsko pesem več ali manj niso zanimali — saj tudi ni bilo izvajalcev tovrstne literature! —, ki pa so poslednje svoje stvariteljske sile uveljavljali tudi na polju mladinske pevke literature in ji doprinesli veliko število kvalitetiranih skladb. Tudi zbirke so se množile, od »Grlice«, ki je najširše in najbolj bogato zajela mladinsko pesem, pa do najnovejših izdaj. V vrsto poslednjih spadajo tudi »Mladinske pesmi M. Pirnika«, ki so izšle ob koncu preteklega leta kot tretji zvezek publikacij Društva pevovodij mladinskih zborov. Pirnik je deloval na področju mladinske literature že dolgo in jo doslej deloma samostojno, deloma v kolektivnih zbirkah izdal že lepo vrsto svojih mladinskih skladb. Dočim je v prejšnjih zastopal dokaj oster smer sodobne kompozicijske gradnje, se zdi v pravkar izišli, da se je znano omilil in da pridobiva v muzikalni zvočnosti vedno večjo ustaljenost, pri tem pa vendar ni opustil uporabljanja že prej priljubljenih malih in velikih sekundnih, septimnih in tudi kvartnih intervalskih spojev. Le drugače, hočem reči, bolj prilagojeno estetiki zveka jih je začel uporabljati in jim pridruživati tudi ostale spoje, katerih se je doslej čisto in vidno izogibal. Res, da so vse pesmi poslednje njegove zbirke zgrajene na narodni motiviki; vendar to menda ni bilo razlog (in tudi potrebno bi ne bilo), da je v svojih harmoničnih, kakor tudi melodičnih postopih začel uveljavljati lažjo, otroškim zborom primernejšo pevsko tehniko, in pa, da je z njimi nakazal zmernejšo smer, ki jo bržkone namerava v bodoče zastopati. Nedvomno bo s tem načinom pri mladinskih zborih tudi uspel. Melodične linije v pesmih zadnje zbirke so dosledne v smislu zahtev dane metodike, ostali glasovi so odgovarjajoči ne le harmonično, ampak tudi kontrapunktično učinkovito in dovolj živo

ter zanimivo izpeljani. Ritmika je preprosta, prav tako dinamika, ki pa obe nudita v pravilni izvedbi mnogo možnosti.

V celoti obsega zbirka pet pesmi: Oj mladost ti (prekmurska), Notranjska legenda (po napevu iz 1. 1877), Večernica (po napevu iz 1. 1874), Pojdem v ruto (koroška) in Jutrarnica (po napevu iz 1. 1874). Najbolj zanimivo so obdelane poslednje

tri, med njimi Večernica in Pojdem v ruto po polni, interesantni harmoniki, ki le mestoma izven nekoliko trdo, skoraj bi rekli nasilno, sicer pa je vseskozi tekoča in dosledna; prav tako je zanimiva tudi Jutrarnica. V prvih dveh pa se vzbujajo domem razvečenosti, čemur je iskati izvora že v motiviki sami in nikakor v harmonizacijski izvedbi; sta pa tudi lepo grajeni

in ostrejši smernosti še najbolj odgovarjajoči. Ista se namreč v nadaljnjih treh skladbah nekoliko izgublja v smislu, kakršnega sem nakazal poprej.

Zbirka je lep prispevek naši mladinski pevske literature; zavoljo dokajšnje tehnične preprostosti bo dostopna tudi srednje vrste mladinskim zborom, ki bodo gotovo prav radi posegli po njej. — od.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklaci, izjave beseda Din 1. — davek posebej.

Za plačane odgovore glede malih oglasov je ureba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5. — Din

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke.

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 30

Male oglase

»Slov. Narod«

sprejema uprave
do 5 ure dopoldne

Inserirajte

SLOV. NARODU

POUK

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8. — Din

Strejpisni pouk

Večerni tečaj, oddelki od 1/2. do 8. in od 1/2. do 9. zvečer. Pouk tudi po diktatu. Tečaji od 1 do 4. mesece.

Novi tečaji se prične 1. februarja. Šolnina zelo nizka. Moderna in največja strojepisnica! Vpisovanje dnevno do 8 ure zvečer. Christofor učni zavod. Ljubljana, Domobranska c. 15. Tel. št. 48-43. 389

ZA VSAKO PRILIKO
najboljša in najcenejša oblačila
si nabavite pri
PRESKER
Sv. Petra cesta 14.

FOTOGRAFSKI ATELJE
filialka, brez konkurence, v lepem mestu na Hrvaškem, na prodaj zaradi prevelike obremenitve in bolezni. — Foto Vlasta, Bos. Novi. 423

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN
PREPROSTE IN NAJFINIŠE

Najboljši vodnik po radijskem svetu je „NAŠ VAL“

sporedi evropskih postaj na vseh valovih, strokovni članki, roman, novela, novice s radijskega in televizijskega sveta, tliniski pregled, nagradni natečaj, smetnice.

Izaja vsak petek in je tudi zelo ilustriran!
UPRAVA: Ljubljana, Kriševje nasip 23.
Mesečna naročnina samo 10. — dinarjevi

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5. — Din

KUPUJEM IN PRODAJAM
abljene čevlje, moške obleke in perilo. Klavžer, Vošnjakova 4. 421

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5. — Din

MOTORSKO KOLO
NSU 500 ccm OHV, štiri prestage, z električno razsvetljavo in baterijskim vžigalom, cca. 7 tisoč kilometrov vožnje, v brezhibnem stanju, zelo ugodno proda Stranjsky Oton — Trzin, Predilniška ulica 1a/II. 422

FIZIO ZA KUHO
dobite poceni pri
SEVER & KOMP.
Gospodarska cesta 5
13. L.

OREHOVA JEDRCA
nova, sortirana cvetlična med m medicio dobite najceneje v
MEDARNI
Ljubljana, Židovska ul. 6. 2. L.

PREMOG
KOKS · DRVA
nudi

I. POGAČNIK
BOHORICEVA 5 — TEL. 20-59
Postrežba brezhibna!

Umri je naš ljubljani, najboljši soprog, očka, brat, zet, svak in stric, gospod

Dr. PAVEL GROŠELJ

profesor Mestne ženske realne gimnazije in honorarni profesor
medicinske fakultete Univerze kralja Aleksandra I.

Nepozabnega pokojnika bomo spremlili k večnemu počitku v ponedeljek 29. januarja ob 15. uri izpred mrtiške veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska cesta 9) na pokopališču k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 27. januarja 1940.

DAVORINA roj. KARLINOVA, soproga;
VID, stud. med., sin;
RUDOLF in MARJA, brat in sestra
ter ostale sorodstvo

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1940.

od 3. — 8. marca

Vsa pojasnila daje:

ZVANICNI BIRO LAJPCI-
ŠKOGE SEJMA BEOGRAD.

Knez Mihajlova 33/L

In častni zastopniki:

Ing. G. TÖNNIES, Ljubljana,
Tyrševa 23 — Telefon 27-62.

JOSIP BEZJAK — Maribor,
Gospodarska ul. 25. Telefon 20-97.

E. C. Bentley:

„Skok skozi okno“

ROMAN

Cez nekaj sekund sem pognal avto, pa sem ga zopet ustavil in v naslednjem trenutku mi je zaprlo sapo. Nekaj korakov od mene je ležal Manderson mrtve. Videl sem ga dobro, ker je sijala luna. Ležal je na hrbtni razprostrti rok, plašč in suknjič je imel odpet. A luna je obsevala njegov mrtvaško blede obraz in srajco. Lunini žarki so se lomili v njegovih očeh in na njegovih zobeh. Bil je nedvomno mrtve. Gledal sem ga ošuplo in nobene misli nisem bil zmožen. Nepremično sem zrl na pramenček krvi blizu Mandersonovega ušesa. Tik njega je ležal njegov klobuk, pri nogah pa samokres.

Mislil, da sem ga tako nepremično gledal samo nekaj sekund. Potem sem pa vstal drhtečih kolen, kajti zdaj mi je bila znana vsa resnica in spoznal sem vso velikost preteče nevarnosti. Ta blasnež ni hotel uničiti samo moje časti in svobode, temveč je smeval tudi mojo smrt. Smrt na večalnih. Ustrašil se ni niti tega, da si je končal življenje, življenje, ki so ga itak ogražale depresije. Zadnja pobuda za samomor je bila nedvomno peklenska radost, da bo z njegovim uničenjem tudi moje življenje. Zdelo se je, da je moj položaj brezupen. Če je bil brezupen že pri domnevi, da me je hotel Manderson osmačiti za

37

tolovaja, kakšen je bil šele zdaj, ko je njegovo truplo kazalo s prstom name, da sem morilec!

Pobral sem samokres in opazil, zdaj že zopet čisto mirno, da je bil to moj samokres. Manderson ga je bil nedvomno prinesel iz moje sobe ta čas, ko sem šel k avtomobilu. V naslednjem trenutku sem se spomnil, da sem dal nekoč na samokres vgrajevati svoji začetnici in sicer na Mandersonovo pobudo, da bi samokres razlikovala od njegovega, ki mu je bil enak. Sklonil sem se nadenj in se prepračil, da je bil mrtve. Nisem pa opazil prask na njegovih zapetjih, o katerih se je potem mislilo, da so dokaz borbe. Toda jaz ne dvomim, da se je Manderson opraskal namenoma. To je bil del njegovega načrta. Čeprav se za te podrobnosti nisem zmenil, je bilo jasno, da Manderson ni pozabil na nič, kar bi izključilo samomor in kar bi mi zadržalo zanko okrog vratu. Gotovo si je prizadeval izstreliti kroglo na dolžino roke, kajti na njegovem obrazu ni bilo nobenih sledov opeklin. Rana je bila čista in krvavela ni več. Vsravaval sem se in sečel okolnosti, govoreče proti meni. Pregovoril sem ga (kakor je dejal svoji ženi in tudi svojemu hišnemu upravitelju, kar sem zvedel pozneje), da bi se odpeljal v jasni noči z menoj na izprehod, s katerega se ni več vrnil. Ustreljen je bil s svojim samokresom. Res je sicer, da nisem storil nobenega obremenilnega koraka več, hočem spoznal njegov načrt. — Da nisem pobegnil, da se nisem preoblekel, niti skril denarja. Toda kaj naj bi počel z njim? Kakšno upanje sem imel? Kaj naj bi bil storil?

Dobre četrte ure sem hodil sem in tja ter razmišljal o položaju kakor pri šahu. Moral sem misliti logično in hladno, kajti od tega je bilo odvisno moje življenje. Pomisliti morate, da mi nekatere okolnosti še niso bile znane. Ponujali sta se mi dve možnosti: Pripeljati mrtvega, pripovedovati vso zgodbo ter zagnati se na moč nedolžnosti in resnice, obenem pa izročiti diamante in denar. Ob tej misli bi se bil malone zamejel. Videl sem se, kako prenašam v hišo mrtliča in pripovedujem povsem neverjetno zgodbo, ki je ni mogoče dokazati in v kateri igra glavno vlogo človek, moj smerten sovražnik, čeprav iz njegovih ust še nihče ni slišal o meni slabe besede. Mandersonova spretnost mi je povsod nastavila pasti.

Skrbno prikrivanje mrtnice je bila značilna poteza njegove taktike. Tako je mogel ravnati samo človek železne discipline.

Druga možnost je bila: izkoristiti položaj in pobegniti. Toda tu je bil mrlič! Nisem imel časa skriti ga tako dobro, da bi ga pri sistematičnem iskanju ne našli. Pa tudi če bi bil storil s truplom karkoli, bi bilo postavilo čez nekaj ur vso hišo na noge dejstvo, da se Manderson ni vrnil. Martin se bo spomnil na avto in poklical policijo. Na vse zgodaj zjutraj bi bile že vse ceste zaprte in brzojavno razposlana tiraila. Pristančiča in železniške postaje bi bile zastrašene in morda bi se čez štiri in dvajset ur že vsa Evropa podila po mojih sledovih. Vsi listi bi pisali o Mandersonovi smrti. Vse iz sebe sem skušal izmisliti si zgodbo, ki bi se slišala verjetneje od

resničnosti. Mnogo mi jih je prišlo na misel, toda v vsaki je bila nevarnost. Povsod sem naletel na dejstvo, da sem povabil Mandersona na izprehod, s katerega se ni več vrnil živ. To se je dalo vsak čas dokazati. Ne da bi se zavedal, sem si večkrat ponovil Mandersonove besede, ki jih je izpregovoril vprčo svoje žene. Kar sem se zalotil na tem, da jih izgovarjam kakor Manderson. Izvohali ste, gospod Trent, da imam poseben talent za posnemanje. Skrbno sem si te besede večkrat ponovil — Marlowe je storil tako in Cupples ga je v presenečenju debelo pogledal — potem sem si pa mislil, da se Manderson ni vrnil živ. Manderson se vrne živ.

In že sem imel zasnovan načrt. Nisem čakal, da bi dobro premislil vse podrobnosti. Vsakega trenutka je bilo škoda. Dvignil sem truplo, ga stlačil v avto in ga skrbno pokrili. Vzel sem tudi klobuk in samokres. Nobene sledi nisem pustil. Ko sem se blizil domu, sem vozil počasneje in skrbno pregledoval cesto. Nič se ni ganilo. Odpeljal sem avto na odprto polje na cesti dobrih dvajset korakov od vrtnih vrat. Potem sem z Mandersonovim klobukom na glavi in s samokresom v žepu odvekel truplo čez cesto do vrata. Ni me bilo več tako strah kakor v prvih trenutkih in bil sem prepričan, da se bo vse dobro končalo, samo če bodo vzdrlžali moji živci.

Vse drugo vesta.

Marlowe si je priklagal cigaro. Trent je gledal, kako je zagorela vžigalica in opazil je, da je Marlowu zadrtela roka.